

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 2-8 กรกฎาคม 2568

"ข้าวไทย" ใช้ขึ้น ภาษีโหด 36% เสี่ยงหลุดตลาดสหรัฐ เวียดนามเลียบแทนเต็มๆ

เศรษฐกิจและการค้าโลก ณ เวลานี้ มีความเสี่ยง และความไม่แน่นอนจากมาตรการทางการค้าของสหรัฐอเมริกาที่ประกาศจะเรียกเก็บภาษีศุลกากรตอบโต้ (Reciprocal Tariff) กับประเทศคู่ค้าในอัตราที่น้อยแตกต่างกันไป โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคมนี้ เป็นต้นไป

ในส่วนของสินค้า “ข้าว” เป็นหนึ่งในสินค้าเกษตรส่งออกสำคัญของไทยไปสหรัฐ และมีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับ 1 ซึ่งจากอัตราภาษีของสหรัฐที่กำลังจะประกาศออกมา จะส่งผลกระทบต่อส่งออกข้าวไทยไปสหรัฐที่เป็นตลาดใหญ่สุดของข้าวหอมมะลิข้าวเกร็ดพรีเมียมของไทยมากน้อยเพียงใดนั้น “นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์” นายกิตติมศักดิ์ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย ให้สัมภาษณ์กับ “ฐานเศรษฐกิจ” ถึงมุมมองที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตนับจากนี้

นายชูเกียรติ กล่าวว่า ที่ผ่านมาราคาข้าวหอมมะลิไทย ทั้งราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในประเทศ และข้าวสารหอมมะลิส่งออกราคายังคงยืนในระดับสูง และราคายังไม่ตก เนื่องจากตลาดส่งออกยังขยายตัวต่อเนื่อง โดยในช่วง 4-5 เดือนที่ผ่านมาสหรัฐลูกค้ารายใหญ่สุดของข้าวหอมมะลิไทยได้เร่งนำเข้า หลังประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ได้ส่งสัญญาณ และประกาศจะเรียกเก็บภาษีนำเข้าพื้นฐาน (Baseline Tariff) สินค้าจากทั่วโลกในอัตรา 10% และภาษีตอบโต้ในอัตรา 10-60% ก่อนหน้านี้

ราคาข้าวหอมมะลียังยืนสูง

ทั้งนี้ในแต่ละปี ไทยมีการส่งออกข้าวหอมมะลิไปสหรัฐ ประมาณ 650,000 ตัน ซึ่งจากที่คู่ค้าในสหรัฐหันมาภาษีที่จะปรับขึ้น และไม่รู้จะจบที่เท่าไร ทำให้มีการเร่งนำเข้าสินค้าเพื่อไปทุนสต็อก เพราะหากต้องเสียภาษีนำเข้าในอัตราสูง จะกระทบต่อผู้บริโภค และกระทบต่อยอดขาย ซึ่งผลจากคู่ค้าเร่งนำเข้าในช่วงที่ผ่านมา ทำให้ราคาข้าวหอมมะลิส่งออกของไทยราคาไม่ตก ปัจจุบันราคาข้าวหอมมะลิไทยในตลาดโลกยังเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่ 1,100 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งเป็นระดับเดียวกับในปีที่ผ่านมา

ขณะที่ราคาข้าวขาว 5% ส่งออกของไทยปรับตัวลดลง จากปีที่ผ่านมาเฉลี่ยที่ 500-600 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ปัจจุบันลดเหลือที่ระดับ 380 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เนื่องจากเป็นชนิดข้าวที่มีการแข่งขันสูงกับข้าวขาวจากอินเดียที่กลับมาส่งออกข้าวในกลุ่มข้าวขาวอีกครั้ง รวมถึงการแข่งขันกับข้าวขาวจากเวียดนาม และปากีสถานที่ราคาต่ำกว่าไทยเล็กน้อย หลังจากในปีนี้ประเทศผู้นำเข้าส่วนใหญ่คาดว่าจะมีผลผลิตเพิ่มขึ้น จากสภาพดินฟ้าอากาศที่เอื้ออำนวย และได้ลดการนำเข้า ทำให้ราคาข้าวในกลุ่มข้าวขาวปรับตัวลดลงตามกลไกตลาด

ผวาภาษีทรัมป์ทำเสียตลาดให้เวียดนาม

ต่อคำถามที่ว่าห่วงราคาข้าวหอมมะลิฤดูนาปี ปีการผลิต 2568/69 ที่ผลผลิตในประเทศจะออกมาในช่วงปลายปีนี้จะราคาตกหรือไม่ นายชูเกียรติ ระบุว่า คงขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญคือ อัตราภาษีตอบโต้ของสหรัฐที่จะเรียกเก็บจากไทยว่าที่ สุดแล้วจะเป็นอย่างไร แต่ในเบื้องต้นสหรัฐได้ประกาศอัตราภาษีตอบโต้ หรือภาษีต่างตอบแทนให้กับไทยแล้วที่อัตรา 36% ซึ่งจะมีผลกระทบทันที เพราะจากราคาข้าวหอมมะลิส่งออกของไทย ปัจจุบันที่ 1,100

ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน บวกภาษีไปอีก 36% ราคาข้าวหอมมะลิไทยจะเพิ่มขึ้นเป็นเกือบ 1,400 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งราคาระดับดังกล่าวผู้บริโภคคงรับไม่ได้ ยอดส่งออกข้าวไทยไปสหรัฐจะลดลงอย่างแน่นอน

อย่างไรก็ดี จากที่ล่าสุดเวียดนามได้เจรจากับสหรัฐจบแล้ว และได้รับการลดภาษีตอบโต้จากเดิมจะเก็บในอัตรา 46% ลดลงเหลือ 20% ทำให้ในเบื้องต้นข้าวไทยส่งออกไปสหรัฐจะเสียเปรียบข้าวจากเวียดนามมาก หากไทยต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงกว่า เพราะราคาข้าวหอมของเวียดนามเวลานี้อยู่ที่กว่า 600 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน บวกภาษีอีก 20% จะเพิ่มขึ้นเป็น 720 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งจะถูกกว่าข้าวไทยเกือบเท่าตัว ยิ่งทำให้ราคาข้าวหอมมะลิไทยเมื่อเทียบกับข้าวหอมเวียดนามห่างกันออกไปอีก และจะกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน เพราะจะมีผลทำให้ลูกค้าหันไปซื้อข้าวจากเวียดนามเพิ่มขึ้น รวมถึงจากแหล่งอื่นที่ราคาถูกกว่าไทย

ปัจจัยเสี่ยงอื่น-แหล่งเครดิตเหอหมู่คั่ว

นายชูเกียรติ ยังกล่าวถึงสถานการณ์การให้เครดิตเหอหมู่ (ระยะเวลาที่ผู้ขายกำหนดให้ผู้ซื้อสามารถชำระเงินค่าสินค้าหรือบริการภายหลังจากที่ได้รับของไปแล้ว) แก่ลูกค้าข้าว ในช่วงสถานการณ์เศรษฐกิจ การค้าโลกชะลอตัว ทำให้การค้าขายมีความเสี่ยงการผิดนัดในการชำระเงินของลูกค้า

ปัจจุบันผู้ส่งออกข้าวนอกจากแข่งขันในเรื่องราคาแล้ว ยังมีการแข่งขันการให้เครดิตเหอหมู่ด้วย เช่น ให้ระยะเวลาชำระเงิน 45 วัน บางรายให้ถึง 60 หรือแม้แต่ 90 วัน ทั้งนี้เงื่อนไขเครดิตจะพิจารณาตามความน่าเชื่อถือของลูกค้าแต่ละราย อย่างไรก็ตาม ด้วยภาวะเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอนในปัจจุบัน ทั้งจากจีน สหรัฐ และประเทศผู้นำเข้าอื่นๆ ผู้ส่งออกเริ่มมีความกังวลว่าจะมีลูกค้าบางรายที่ไม่สามารถชำระเงินได้ตามระยะเวลาที่ตกลงกัน เช่น บางรายครบกำหนด 30 หรือ 60 วันแล้วยังไม่จ่าย หรืออาจขอทยอยจ่ายบางส่วน ทำให้ผู้ส่งออกเริ่ม “ตั้งการ์ด” มากขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงจากหนี้สูญที่อาจส่งผลกระทบต่อทั้งกำไรและสภาพคล่อง

“จากสถานการณ์เศรษฐกิจ และการค้าโลกที่ชะลอตัวในเวลานี้ เราก็จับตามอง และพบว่าลูกค้าที่นำเข้าข้าวไปแล้ว พอครบ 30 วัน 60 วัน หรือครบสัปดาห์ที่ยังไม่ได้จ่ายค่าสินค้าก็เริ่มมีเหมือนกัน ตอนนั้นทุกคนก็เริ่มตั้งการ์ดว่า ถ้าปล่อยของให้ลูกค้าก็อาจจะมีการจำกัดปริมาณสินค้าที่เหมาะสม ไม่ให้มากเกินไป เพราะทำให้เกิดความรู้สึกว่าเริ่มมีความเสี่ยงที่จะไม่ได้เงินทำให้ต้องจำกัดปริมาณสินค้าส่งมอบให้กับคู่ค้าลดน้อยลง เพราะถ้าขายเยอะแล้วเจอหนี้สูญชกล็อตหนึ่งก็จบ ที่ขายขายมาชกปีนึงก็ทุนหายกำไรหมดเลย” นายชูเกียรติ กล่าว

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

ภาษี “ทรัมป์” เอฟเฟกต์ 36% จับตา“ข้าว-ถั่วเหลือง” เสี่ยงตลาดให้เวียดนาม

ส่งออกข้าว-ถั่วเหลือง โคม่า หลัง“ทรัมป์” ประกาศภาษีคง 36% เสี่ยงตลาดให้เวียดนาม นายภาณุทองมืองาน เสนองบรรณบดีเศรษฐกิจ 1.75 แสนล้านนำเข้าช่วยชีวิตผู้ส่งออก เพื่อหมุนรายได้เข้าประเทศ ขณะที่ “ชูเกียรติ” เผยส่งออกข้าว 6 เดือนแรก เวียดนามทิ้งห่างไทยกว่าเท่าตัว

เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2568 ตามเวลาท้องถิ่น ประธานาธิบดีสหรัฐฯ โดนัลด์ ทรัมป์ ได้ส่งจดหมายแจ้งต่อ 14 ประเทศแรก เกี่ยวกับอัตราภาษีศุลกากร โดยจะมีผลตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม เป็นต้นไป โดยรวมถึง “ประเทศไทย” ด้วย เว้นแต่ว่าจะสามารถเจรจาข้อตกลงการค้าใหม่กับสหรัฐฯ ได้ในเร็ว ๆ นี้

จากกรณีดังกล่าวนี้ นายอดิศักดิ์ กองวารี นายกสมาคมถั่วเหลืองไทย เผยกับ “ฐานเศรษฐกิจ” รู้สึกผิดหวัง เพราะคาดหวังว่าอย่างน้อยไทยจะได้รับการพิจารณาปรับลดอย่างน้อย 1%-2%จากภาษีทรัมป์ 36% ซึ่งหากภาษียังคงยืนพื้น เช่นจะทำให้ถั่วเหลืองประเทศไทยขายไม่ได้แพงกว่า ขณะที่มาเลเซีย ภาษี 24% ซึ่งมาเลเซียเป็นผู้ผลิต

อันดับต้นของโลก แล้วยังได้สิทธิเหนือประโยชน์กว่า 10% เพราะฉะนั้นราคาถูกกว่าไม่มีทางสู้ได้แน่นอน ห้ายที่สุดต้องเสียตลาดให้มาเลเซีย ซึ่งตลาดสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นตลาดเบอร์ 1 ของโลก มีการใช้จำนวนมากให้ทั้งราคาและเครดิตดีที่สุด หากเสียตลาดนี้ไปไม่มีทางหาตลาดอื่นมาทดแทนได้อีก

“ส่วนตลาดอื่นก็ต้องไปแข่งขันกับประเทศจีนที่เข้าสหรัฐอเมริกาไม่ได้ ก็ต้องเตรียมดอกฝาลองเพราะว่าปีที่ผ่านมาเงินไปท่วมราคาประเทศต่างๆ ทั่วโลก เพราะของที่ล้นจากการเข้าไปขายที่อเมริกาไม่ได้ ก็ทะลักเข้ามาขายที่ไทยเช่นกัน เนื่องจากรัฐบาลจีนสนับสนุนอัดฉีดเต็มที่เพื่อช่วยสนับสนุนเอกชนจีน โดยสรุปก็คือกลุ่มทุนมีอย่างไทยได้รับผลกระทบเต็ม จึงอยากให้รัฐบาลช่วยเหลือเป็นกรณีเร่งด่วน”

นายอดิศักดิ์ กล่าวว่า ถึงงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจ 1.57 แสนล้านบาทที่ผ่านมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) เสนอให้รัฐบาลมีการทบทวนใหม่ให้นำมาเสริมศักยภาพผู้ส่งออกในการหาเงินเข้าประเทศได้ อีกด้านหนึ่งรัฐบาลก็ได้รายได้จากการจัดเก็บภาษี ที่สำคัญไม่กระทบชีพพลายเช่นที่เป็นเอสเอ็มอีในประเทศ เพราะเมื่อผู้ส่งออกขายไม่ได้ ผู้ค้าในประเทศจะไปขายใคร จะกระทบเป็นลูกโซ่ ไปถึงสินค้าเกษตร กระทบเกษตรกร สุดท้ายก็เลิกการจ้างงานเป็นทอดๆ ในที่สุด เพราะฉะนั้นต้องออกมาเป็นนโยบายฉุกเฉินเพื่อนำงบประมาณดังกล่าวมาใช้ให้คุ้มค่าที่สุด

สอดคล้องกับนายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวถึงผลกระทบจากสหรัฐฯ เก็บภาษี 36% จะส่งผลกระทบกับการส่งออกข้าวหอมมะลิในปี 2568 ซึ่งจะทำให้ข้าวหอมมะลิ ราคาปรับตัวขึ้นไปเป็น 1,500 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เนื่องจากตลาดสหรัฐอเมริกา เป็นตลาดใหญ่ที่สุดของไทย ปีหนึ่งส่งออกข้าวหอมมะลิไปชนิดเดียวปริมาณ 6.5 แสนตัน แต่หากรวมชนิดอื่นๆ ด้วย ปริมาณรวม 8.3 แสนตัน ปี 2567 ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

ล้นอัตราภาษีตอบโต้ ‘ทรัมป์’ กังวลเวียดนามปิดตลาดกว่า

“พิจัย” ยังเจรจาภาษีทรัมป์ไม่เสร็จ รอล้นอัตราภาษีตอบโต้สุดท้ายจะอยู่ที่ระดับไหน ขณะที่ข้อตกลงกับเวียดนามจะกลายเป็นบรรทัดฐานในการเจรจากับประเทศกลุ่มอาเซียน ลดอัตราภาษีตอบโต้ลงเหลือ 20% แต่มีภาษีแอบอ้างถิ่นกำเนิดสกัดสินค้าจีนอีก 40% ด้านผู้ส่งออกกังวลถ้าอัตราภาษีสูงกว่าเวียดนาม สินค้าส่งออกแข่งไม่ได้

“ไทย” กลายเป็นประเทศในกลุ่มท้าย ๆ ที่เพิ่งจะเริ่มต้นเจรจาเพื่อลดภาษีตอบโต้ (Reciprocal Tariffs) กับ Mr.Jamieson Green ผู้แทนการค้าสหรัฐ (USTR) เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคมที่ผ่านมา ในขณะที่ “เส้นตาย” การถูกเก็บภาษีตอบโต้ ซึ่งประเทศไทยถูกประกาศไว้ที่อัตราร้อยละ 36 จะมีผลบังคับใช้หลังวันที่ 9 กรกฎาคม หลังครบกำหนดระยะเวลาผ่อนผันเพื่อเปิดให้มีการเจรจการค้าครบ 90 วันไปแล้ว

ในขณะที่ “เวียดนาม” ซึ่งถือเป็นประเทศคู่แข่งของไทยเพียงประเทศเดียวในกลุ่มอาเซียนที่จะถูกเรียกเก็บภาษีตอบโต้สูงถึงร้อยละ 46 สามารถบรรลุการเจรจการค้ากับสหรัฐได้ทันเวลาพอดี ด้วยกรอบความตกลงที่ว่า เวียดนามจะถูกเก็บภาษีตอบโต้ร้อยละ 20 หรือเป็นอัตราที่ต่ำกว่าไทยร้อยละ 16 การเก็บภาษีแอบอ้างถิ่นกำเนิดสินค้าอีกร้อยละ 40 และลดภาษีนำเข้าสินค้าสหรัฐบางกลุ่มเป็นร้อยละ 0 กำลังจะกลายเป็นบรรทัดฐานในการเจรจากับประเทศในกลุ่มเดียวกัน รวมทั้งประเทศไทย เพื่อลดการขาดดุลการค้าและ “ปิดล้อม” สินค้าจีนในที่สุด

ล้นผลเจรจา “พิจัย” USTR

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวถึงความคืบหน้าการเจรจการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐ “แม้ยังไม่ได้ข้อสรุปสุดท้าย แต่ทั้ง 2 ฝ่ายอยู่ระหว่างเจรจาในหลายระดับ” ซึ่งส่วนตัวมองว่าเรื่องนี้อาจไม่จบง่าย 100% อาจจะต้องมีการเปิดเวทีเพื่อให้มีการพูดคุยกันต่อ รวมถึงเชื่ออีกว่า “สหรัฐจะเข้าใจ

และจะมีการเลื่อนกรอบระยะเวลาที่จะมีผลกระทบออกไปอีก” ส่วนอัตราภาษีตอบโต้ “สรุปสุดท้ายจะออกมาอยู่ที่อัตราเท่าใดนั้น ยังไม่สามารถบอกได้” เพราะยังอยู่ในขั้นตอนการเจรจา แต่เชื่อมั่นว่าจะมีผลลัพธ์ที่ดี

ส่วนผลการเจรจาการค้าระหว่างสหรัฐและเวียดนาม ไม่อยากให้ตกใจ แต่ก็ยอมรับว่า “น่าห่วงกับเวียดนาม” เนื่องจากอัตราภาษีตอบโต้ที่เวียดนามเจรจาตกลงมาได้ หรือจะถูกเก็บภาษีตอบโต้ในอัตรา 20% ขณะที่สินค้าสหรัฐที่นำเข้าเวียดนามจะได้อัตราภาษี 0% อย่างไรก็ตาม ยืนยันว่า “เทียบกับไทยไม่ได้” เพราะหากมองเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ประเทศค่อนข้างแตกต่างจากไทยที่มีความสัมพันธ์กับสหรัฐมายาวนาน แม้เรื่องนี้จะใช้ชั่งน้ำหนักในการเจรจากันไม่ได้ แต่ก็มีความหวังหนึ่ง

“ฝ่ายไทยมีความหวังว่า ประเทศไทยจะยังคงอยู่ในระดับที่ดีที่สุดหรือจุดที่ก่อนจะมีการเก็บภาษีที่ 10% หรือไม่ แต่จากการติดตามผลการเจรจาของประเทศเพื่อนบ้านอย่างเวียดนาม พบว่า ตัวเลขที่ออกมาค่อนข้างน่าเป็นห่วง ต้องยอมรับว่ามีความกังวล” นายจุลพันธ์กล่าว

ทั้งนี้เมื่อคืนวันที่ 3 ก.ค. 68 ทีมไทยแลนด์ โดยการนำของนายพิชัย ชุมพวนิช รองนายกรัฐมนตรีและ รมว. คลัง มีกำหนดการสำคัญในการหารือกับ USTR เพื่อขอเจรจาลดการเก็บภาษีตอบโต้ลงจากเดิมในอัตรา 36% โดยที่ผ่านมา ไทยยื่นข้อเสนอไปแล้ว และมีสัญญาณตอบรับที่ดีจากสหรัฐ ซึ่งขณะนี้ยังอยู่ระหว่างรอฟังว่า ผลเจรจาเมื่อคืนที่ผ่านมามีข่าวดีหรือไม่

นายจุลพันธ์กล่าวว่า รัฐบาลไม่ได้มองในกรณีเลวร้ายว่า สหรัฐจะกลับไปเก็บภาษีตอบโต้ไทยที่อัตรา 36% อยู่แล้ว แต่หากการเจรจาไม่เป็นผล และสหรัฐปรับขึ้นอัตราภาษีตอบโต้เป็น 36% จริง ไทยก็เตรียมกลไกรองรับไว้แล้ว โดยรัฐบาลจัดสรรเม็ดเงินราว 10,000 ล้านบาท จากวงเงินงบประมาณ 1.15 แสนล้านบาท เพื่อใช้ในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถนำมาใช้ช่วยเหลือภาคเอกชนที่ได้รับผลกระทบ เช่น การรักษาการจ้างงาน และการปรับโครงสร้างธุรกิจช่วงเปลี่ยนผ่านได้

ขณะที่นายจุฑาพร บุรุษพัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กล่าวว่า ได้ติดตามการเจรจาอย่างใกล้ชิด และได้รับรายงานว่า “อยู่ระหว่างการเจรจาพูดคุย” แต่ก็ยอมรับว่า เป็นเรื่องที่ทำให้ความเป็นห่วง เพราะหากไทยมีการถูกเก็บภาษีตอบโต้ในอัตราสูง ก็จะมีผลกระทบต่อภาคการส่งออกของไทย หากเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งอย่าง “เวียดนาม” ที่ถูกเก็บอัตราภาษีตอบโต้ที่ 20% ดังนั้นการเจรจาก็คาดหวังว่า ประเทศไทยจะถูกเก็บในอัตราภาษีตอบโต้ “ที่เทียบเท่าคู่แข่งหรือต่ำกว่า” โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศอาเซียน แต่จากการติดตามตอนนี้ก็ยังไม่มียุทธศาสตร์

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทราบมาว่า มีผู้บริหารกระทรวงเกษตรฯ หลายคนอยู่ในทีมเจรจาการค้าไทย-สหรัฐ ซึ่งมองว่า ประเทศไทยเป็นคู่ค้าที่ดีต่อสหรัฐ และสหรัฐเป็นตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญของไทย แต่มีบางประเด็นที่จำเป็นต้องปกป้องเกษตรกร ถ้าเรายอมทุกด้านก็จะเกิดผลกระทบกับพี่น้องเกษตรกร “ขณะนี้เรากำลังอยู่ระหว่างการเจรจาภาษีกับสหรัฐ” พร้อมกับกล่าวถึงประเด็นสินค้าเกษตร รัฐบาลจำเป็นต้องปกป้องเกษตรกรไทย ซึ่งมีแนวทางการเจรจาต่อรองไว้แล้ว “เพียงแค่อผลว่าจะออกมาในรูปแบบใด”

โจทย์ยากตามหลังเวียดนาม

ดร.พิพัฒน์ เหลืองนฤมิตชัย หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ กลุ่มธุรกิจการเงินเกียรตินาคินภัทร (KKP) กล่าวว่า ขณะนี้ยังไม่ทราบว่าผลเจรจากับสหรัฐจะออกมาเป็นอย่างไร โดยยังรอฟังความคืบหน้าอยู่ ส่วนกรณีเวียดนามที่เจรจาจบแล้ว การคิดอัตราภาษีตอบโต้ที่เวียดนามได้รับ

“ก็ไม่ว่าทางสหรัฐมีวิธีคิดอัตราภาษีจากอะไร ไม่แน่ว่ามาจากประเด็นการเกิดดุลการค้ากับสหรัฐหรือเปล่า แต่มันก็มีทั้งโอกาสที่เราจะได้อัตราภาษีตอบโต้ที่ต่ำกว่า เพราะไทยเกินดุลสหรัฐน้อยกว่าเวียดนาม แต่หากมองในแง่เงื่อนไขที่เวียดนามเจรจาแบบจัดเต็ม ยอมเปิดให้ทุกอย่าง ก็อาจจะไม่ควรที่จะให้ประเทศอื่นได้ภาษีต่ำกว่านั้น ดังนั้นคงต้องขึ้นกับทางสหรัฐแล้วว่าทางสหรัฐคิดอย่างไร” ดร.พิพัฒน์กล่าว

อย่างไรก็ตาม คาดการณ์ยากว่าทรัมป์จะคิดภาษีตอบโต้ประเทศไทยเท่าไร ก็มีหลายทางคือ หากทรัมป์ใจดี ยังเจรจาไม่เสร็จก็อาจจะขยายให้ต่อกับขั้นต่ำ 10% ไปก่อน หรือเจรจาแล้วได้ออกมาแถว ๆ อัตราภาษี 20-25% ซึ่งก็มีความเสี่ยงค่อนข้างมากกว่าจะโดนเก็บภาษีแถว ๆ นี้ หรือเลวร้ายสุด เจรจาไม่รู้เรื่อง กลับไปโดนเก็บภาษีตอบโต้ที่ 36% ก็ได้

ขณะที่ศูนย์วิจัยกสิกรไทย วิเคราะห์ว่า ตามที่เวียดนามบรรลุข้อตกลงให้สหรัฐเก็บภาษีตอบโต้ 20% สำหรับสินค้าเวียดนาม และ 40% สำหรับสินค้าที่ประเทศอื่นส่งออกผ่านเวียดนามนั้น การบรรลุข้อตกลงนี้ คาดการณ์จะหนุนเศรษฐกิจเวียดนามโต 6.7% ในปี 2568 ส่วนประเทศไทยเจอ “โจททย์ยาก” ที่ต้องบรรลุข้อตกลงทางการค้ากับสหรัฐก่อนเส้นตาย โดยที่ไทยไม่เสียเปรียบสหรัฐมากเกินไป และต้องได้อัตราภาษีที่ไม่สูงกว่าคู่แข่งในอาเซียนด้วย

ทั้งนี้อัตราภาษีตอบโต้ (Reciprocal Tariffs) ที่ประธานาธิบดีทรัมป์ประกาศจะเรียกเก็บจากประเทศคู่ค้า หลังวันที่ 9 กรกฎาคม ซึ่งเป็นเส้นตาย ในกลุ่มประเทศอาเซียนพบว่า มีเพียงประเทศเวียดนามประเทศเดียวที่สามารถบรรลุข้อตกลงกับสหรัฐได้ โดยเวียดนามจะถูกเรียกเก็บภาษีที่ 20% จากเดิมที่อัตรา 46%, ไทยยังอยู่ในระหว่างการเจรจาอัตราภาษีตอบโต้ ขณะนี้ยังคงอยู่ที่ 36%, อินโดนีเซีย 32%, มาเลเซีย 24%, กัมพูชา 49%, สิงคโปร์ 10%, ฟิลิปปินส์ 17%, เมียนมา 44% และ สปป.ลาว 48%

หากไม่นับประเทศกัมพูชา-สปป.ลาว-เมียนมา ซึ่งไม่ใช่ประเทศคู่แข่งชั้นในตลาดสหรัฐโดยตรงกับประเทศไทยแล้ว พบว่า ในขณะนี้อัตราภาษีตอบโต้ของไทยที่จะถูกเรียกเก็บหลังวันที่ 9 กรกฎาคม “สูงที่สุดในกลุ่มประเทศคู่แข่งชั้นในอาเซียน” หากไทยยังไม่สามารถบรรลุผลการเจรจา หรืออยู่ในกลุ่มประเทศที่สหรัฐส่งหนังสือระบุดอัตราภาษีที่จะต้องจ่ายหลังวันที่ 1 สค. คราวละ 10 ประเทศ ซึ่งจะมีอัตราภาษีตั้งแต่ 60-70% ไปจนกระทั่ง 10% และ 20%

ภาษี 36% อาหารแข่งไม่ได้

ดร.องอาจ กิตติคุณชัย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ชันสวิต จำกัด (มหาชน) ในฐานะนายกสมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป (TFPA) กล่าวว่า ยังติดตามการเจรจาการค้าไทย-สหรัฐอยู่ว่า ไทยจะถูกเก็บภาษีตอบโต้ในอัตราเท่าใด จะเป็น 10% หรือ 36% แต่ ณ ตอนนี้ (ยังไม่ถูกเก็บภาษีตอบโต้) การส่งออกสินค้าอาหารไปยังตลาดสหรัฐยังคงดำเนินการส่งออกได้เหมือนตอนที่อยู่ในช่วงระยะเวลาผ่อนผัน 90 วัน แต่หลังจากครบ 90 วันแล้วถ้าอัตราภาษีตอบโต้เป็น 36% การส่งออกสินค้าอาหาร “จะลำบาก” หากเปรียบเทียบกับคู่แข่งคือ เวียดนาม ที่เสียภาษีตอบโต้ต่ำกว่า (ร้อยละ 20)

“ผู้ส่งออกไทยเดือดร้อนแน่ แต่ถ้าถูกเก็บภาษีตอบโต้ในอัตราเดียวกันกับคู่แข่งก็ยังมีใจได้ว่า การส่งออกสินค้าอาหารไทยยังคงแข่งขันได้ เราต้องติดตามว่า การเจรจาจะสิ้นสุดเมื่อใด อัตราภาษีสุดท้ายเป็นเท่าไร และนำมาเปรียบเทียบกับคู่แข่งในสินค้ากลุ่มเดียวกัน เช่น ทุเรียน ลำไย กล้วย ฝรั่ง เป็นต้น” ดร.องอาจกล่าว

ด้านนายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวว่า ถ้าไทยถูกเก็บภาษีตอบโต้ 36% “ข้าวหอมมะลิไทยไปสหรัฐลำบากแน่” โดยจะพบว่า ราคาข้าวหอมมะลิไทยจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ

1,500 เหรียญ/ตัน จากปัจจุบันที่ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 1,100 เหรียญ FOB (คำนวณจากอัตราภาษี 10% Baseline) แต่ถ้าอัตราภาษีตอบโต้ไทยอยู่ที่ 20% เท่ากับเวียดนามก็ “ยังเหนือ” เพราะราคาข้าวไทยเฉลี่ยอยู่ที่ 1,200-1,300 เหรียญ/ตัน

“ผมมองว่า อัตราภาษีที่ไทยถูกเรียกเก็บ หากมีอัตราสูงขึ้นกว่าที่เก็บอยู่ในปัจจุบัน (10%) เราจะได้รับผลกระทบแน่ การแข่งขันจะลำบาก หากเทียบกับคู่แข่งที่มีราคาถูกกว่าข้าวไทย ดังนั้นการส่งออกข้าวไทยไปสหรัฐ ในช่วงไตรมาส 3 เชื่อว่า จะเห็นภาพลดลงประมาณ 30% ส่วนไตรมาส 4 ยังต้องรอลุ้นอีกครั้ง” นายชูเกียรติกล่าว ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

เปิดแผนรุกส่งออกครึ่งปีหลัง ดัน ‘ข้าว-มัน’ ฝ่าวิกฤตราคาตก

สถานการณ์ส่งออกสินค้าเกษตรครึ่งปีแรกไทยเหนือ ส่งออกข้าวไทย 5 เดือนแค่ 3 ล้านตัน ลด 25.61% ชี้เหตุผลผลิตล้น แถมอินเดียดัมพ์ราคา ขณะที่มันสำปะหลังขายเพิ่มแต่ได้ราคาลดลง เร่งอัดกิจกรรมดันยอดครึ่งปีหลัง พร้อมเข้มงวดสกัดสินค้าสวมสิทธิรับมือเจรจาภาษีทรมป์ ล่าสุด กรมการค้าต่างประเทศเผยผลการดำเนินงาน ครึ่งแรกปี 2568 และแผนการเดินหน้านครึ่งปีหลัง ทั้งการผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าวและมันสำปะหลัง รวมไปถึงการเร่งใช้มาตรการปกป้องและเยียวยาทางการค้าให้แก่ผู้ประกอบการอย่างเต็มที่ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือเจรจาภาษีทรมป์

ล่าสุด นางอารดา เพ็ชรทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ (คต.) ได้แถลงแนวทางการทำงาน ในฐานะหน่วยงานหลักด้านเศรษฐกิจการค้าของประเทศ ที่มีพันธกิจสำคัญในการยกระดับการอำนวยความสะดวกทางการค้า และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยในทุกระดับ

ส่งออกข้าว 5 เดือนแรกลด 25%

เมื่อดูสถิติการส่งออกสินค้าข้าวไทยช่วง 5 เดือนแรกปี 2568 (ม.ค.-พ.ค.) จะพบว่าไทยส่งออกข้าว 3.05 ล้านตัน ลดลง 25.61% จากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีปริมาณส่งออกอยู่ที่ 4.10 ล้านตัน และมีมูลค่า 63,098 ล้านบาท หรือประมาณ 1,878 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลง 34.03% จากปีก่อนที่มีมูลค่า 95,645 ล้านบาท หรือ 2,688 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยมีสาเหตุจากปริมาณผลผลิตข้าวในตลาดโลกเพิ่มขึ้น

ซึ่งคาดว่าผลผลิตข้าวโลกปี 2568 จะมีประมาณ 541 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 17 ล้านตัน อินเดียกลับมาส่งออกข้าวได้ตามปกติ และมีปริมาณผลผลิตข้าวภายในประเทศปริมาณกว่า 150 ล้านตัน ทำให้แข่งขันขึ้นมาเป็นอันดับ 1 ของโลก นอกจากนี้ อินเดียมีสต็อกข้าวปริมาณกว่า 60 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 18% จึงมีความสามารถในการแข่งขันด้านราคา อีกทั้งผู้นำเข้าสำคัญโดยเฉพาะอินเดียมีความต้องการนำเข้าข้าวลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

ตลาดส่งออกสินค้าข้าวที่สำคัญ ได้แก่ อิรัก โดยไทยส่งออกข้าวไปอิรักมากเป็นอันดับหนึ่งที่ 0.41 ล้านตัน คิดเป็น 13.44% ของปริมาณการส่งออกข้าวไทยทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน 13.89% รองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา 0.37 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 8.82% แอฟริกาใต้ 0.28 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 21.74% จีน 0.25 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 78.57% และฟิลิปปินส์ 0.13 ล้านตัน ลดลง 55.17%

“สหรัฐมีการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศเฉลี่ยปีละประมาณ 1.36 ล้านตัน โดยนำเข้าข้าวจากไทยมากที่สุด เป็นสัดส่วนสูงถึง 58% และข้าวไทยครองส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับ 1 ในตลาดข้าวสหรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มข้าวพรีเมียม อย่างข้าวหอมมะลิไทย และสหรัฐยังเป็นตลาดที่มีศักยภาพและมีกำลังซื้อสูง และในปัจจุบันผู้บริโภคใน

สหรัฐจำนวนมากหันมาสนใจด้านสุขภาพมากขึ้น และมีแนวโน้มบริโภคข้าวเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งประชากรเชื้อสายเอเชียและกลุ่มฮิสแปนิก (Hispanic) ในสหรัฐมีความนิยมบริโภคข้าวคุณภาพดีอย่างข้าวหอมมะลิไทยเพิ่มขึ้นด้วย”

อย่างไรก็ดี แม้ไทยส่งออกข้าวลดลงประมาณ 25.61% เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน แต่ยังสามารถส่งออกข้าวไปยังภูมิภาคตะวันออกกลาง อเมริกา และยุโรปได้เพิ่มขึ้น และเพื่อให้การส่งออกข้าวไทยโต กรมมีแผนงานส่งเสริมตลาดและประชาสัมพันธ์ข้าวไทย ในช่วง 6 เดือนหลังของปี 2568 (ก.ค.-ธ.ค.) ทั้งออนไลน์และออนไลน์ เพื่อผลักดันการส่งออกข้าวไทย และช่วยให้มีคำสั่งซื้อรองรับผลผลิตข้าวไทยตลอดทั้งปี ส่วนเป้าหมายการส่งออกข้าวไทยปี 2568 อยู่ที่ 7.5 ล้านตัน

มันส่งออกเพิ่มแต่ราคาด

ส่วนการส่งออกสินค้ามันสำปะหลังช่วง 5 เดือนแรกปี 2568 (ม.ค.-พ.ค.) มีปริมาณ 4.06 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 37.16% จากปีก่อนที่มีปริมาณส่งออกที่ 2.96 ล้านตัน และมีมูลค่าประมาณ 45,358.32 ล้านบาท หรือ 1,351.09 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลง 7.11% จากปีก่อน ที่มีมูลค่าประมาณ 51,848.40 ล้านบาท หรือประมาณ 1,454.57 ล้านเหรียญสหรัฐ) ตลาดสำคัญคือจีนเป็นส่วนใหญ่ 51.38% รองลงมาเป็น ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา เป็นต้น

กรมมีแผนงานขยายตลาดมันสำปะหลังในช่วง 6 เดือนหลังของปี 2568 (ก.ค.-ธ.ค.) ซึ่งเร็ว ๆ นี้จะมีการจัดประชุมสัมมนามันสำปะหลังโลก ปี 2568 (World Tapioca Conference 2025) ณ กรุงเทพมหานคร (29-31 ก.ค. 68) จะเป็นการเปิดโอกาสเจรจาการค้าพร้อม ทั้งนี้ กรมจะจัดคณะผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ เดินทางไปเจรจาขยายตลาดและผลักดันการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังและแป้งมันสำปะหลังในตลาดต่างประเทศที่มีศักยภาพ เช่น ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ ช่วงเดือน ส.ค. 2568

เข้มงวดสินค้าสวมสิทธิส่งออก

ขณะที่ตลาดสหรัฐถือว่าเป็นตลาดสำคัญของไทย ตอนนี้ไทยอยู่ระหว่างการเจรจากับสหรัฐ และความสำคัญที่สหรัฐติดตาม และเห็นว่าไทยควรจะต้องปกป้องเอกชนผู้ส่งออกไทย โดยเฉพาะการสวมสิทธิ กรมได้ดำเนินการออกประกาศปรับปรุงบัญชีรายการสินค้าเฝ้าระวังในการส่งออกไปสหรัฐ จาก 49 รายการ เป็น 65 รายการ คาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือน ก.ค. 2568 ซึ่งจะเฝ้าติดตามอย่างใกล้ชิด อีกทั้งหากดำเนินการปรับปรุงรายการสินค้าเฝ้าระวังแล้วเสร็จ กรมจะออกประกาศอย่างเป็นทางการเพื่อให้มีผลบังคับใช้ต่อไป

นอกจากนี้ กรมยังมีแนวทางเพื่อเพิ่มความเข้มงวดในการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า Form C/O ทัวไปของไทย สำหรับรายการสินค้าเฝ้าระวังในการส่งออกไปสหรัฐ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สหรัฐ ว่าสินค้าที่ส่งออกมีถิ่นกำเนิดไทยจริง

เฝ้าระวังปกป้องผู้ผลิตในประเทศ

กรมยังทำหน้าที่ปกป้องและสร้างความเป็นธรรมทางการค้าให้แก่ผู้ผลิตในประเทศที่ได้รับผลกระทบและความเสียหายจากการทุ่มตลาด การอุดหนุน และการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งมาตรการเฝ้าระวังทางการค้า ได้แก่ มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-Dumping : AD) ไทยมีการบังคับใช้มาตรการ AD กับ 22 ประเทศ 22 กรณี โดยส่วนใหญ่เป็นสินค้าเหล็ก และไทยถูกใช้มาตรการ AD จาก 18 ประเทศ 73 กรณี (สินค้าเหล็ก เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ยาง ฯลฯ)

มาตรการตอบโต้การอุดหนุน (Countervailing Duties : CVD) ไทยยังไม่มีการใช้มาตรการ CVD แต่ถูกใช้มาตรการ CVD จาก 3 ประเทศ 7 กรณี ได้แก่ อินเดีย 4 กรณี (ลวดทองแดง, ไม้อัด, ท่อทองแดง, กรดไขมันอิ่มตัว)

สหรัฐอเมริกา (เหล็กแผ่นรีดร้อน, เซลล์แสงอาทิตย์) และเวียดนาม (น้ำตาล) มาตรการปกป้อง (Safeguard Measures : SG) ไทยไม่มีการใช้มาตรการ SG แต่ถูกใช้มาตรการ SG จาก 9 ประเทศ 19 กรณี (สินค้าเหล็ก เคมีภัณฑ์ และอื่น ๆ) และมาตรการตอบโต้การหลบเลี่ยงมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน (Anti-Circumvention : AC) ไทยมีการบังคับใช้มาตรการ 1 กรณี คือสินค้าเหล็กแผ่นรีดร้อนเจืออัลลอยจากผู้ผลิตจีน 17 ราย และไทยถูกใช้มาตรการ AC จาก 3 ประเทศ 6 กรณี

อย่างไรก็ดี แผนการดำเนินงานการใช้มาตรการเยียวยาทางการค้า ในช่วง 6 เดือนหลัง ปี 2568 (ก.ค.-ธ.ค.) แยกเป็นงานได้สามส่วน อยู่ระหว่างการพิจารณาคำขอ AD 2 กรณี AC 3 กรณี และ Safeguard 1 กรณี, การให้คำปรึกษาผู้ประกอบการเพื่อยื่นคำขอใช้มาตรการ AD 9 กรณี SG 3 กรณี และ AC 2 กรณีเป็นต้น

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

อีสานแห่ปลูกข้าวพันธุ์ใหม่ แทน“หอมมะลิ” จี้อัฐรับมือ ผวาจุดขีดแข่งขันข้าวพรีเมียม

ข้าวไทยถึงทางแยก ชาวนาอีสานเริ่มหันหลังให้ข้าวหอมมะลิ แห่ปลูกพันธุ์ทางเลือกให้ผลผลิตต่อไร่สูงแทน แม้เสี่ยงกระทบตลาดส่งออกข้าวพรีเมียมไทย ด้านสมาคมชาวนาเตือน รัฐต้องเร่งรับมือ ก่อนสูญเสียความได้เปรียบในตลาดโลก

ประเทศไทยอาจเข้าสู่จุดเปลี่ยนสำคัญของระบบการผลิตข้าว เมื่อสัดส่วนพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสาน ซึ่งเป็นฐานผลิตหลักของข้าวเกรดพรีเมียม เริ่มมีแนวโน้มลดลง ท่ามกลางความกังวลของภาคเกษตรและการส่งออกที่เกรงว่าข้าวไทย อาจเสียศูนย์ในตลาดโลก

ทั้งนี้จากประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกข้าวนาปีรวมประมาณ 62 ล้านไร่ โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือถือเป็นแหล่งปลูกใหญ่ที่สุด มีพื้นที่รวมกว่า 38-39 ล้านไร่ หรือมากกว่าครึ่งหนึ่งของพื้นที่ปลูกข้าวทั่วประเทศ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นนาข้าวพื้นและนิยมปลูกข้าวหอมมะลิ ซึ่งถือเป็นข้าวคุณภาพสูงที่ได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคทั้งในประเทศและตลาดต่างประเทศ

นายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย เปิดเผยกับฐานเศรษฐกิจว่า ขณะนี้เริ่มเห็นสัญญาณการเปลี่ยนพันธุ์ข้าวของเกษตรกรบางกลุ่มในภาคอีสานที่หันไปปลูกข้าวหอมพวง หรือพันธุ์ทางเลือกอื่น ๆ แทนข้าวหอมมะลิ เนื่องจากสามารถให้ผลผลิตต่อไร่สูงกว่า ทนทานต่อสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง และต้นทุนการผลิตต่ำกว่า แม้จะต้องแลกกับคุณภาพและราคาขายที่ลดลงก็ตาม

“ชาวนาหลายรายเริ่มเปลี่ยนพันธุ์เพราะผลตอบแทนที่มั่นคงกว่า แม้รู้ว่าหอมพวงคุณภาพด้อยกว่าหอมมะลิ และไม่สามารถนำไปส่งออกในตลาดพรีเมียมได้ แต่ด้วยปัญหาแล้งบ่อย ต้นทุนสูง และราคาข้าวหอมมะลิไม่แน่นอนในบางปี ทำให้หลายคนตัดสินใจหันไปทางที่ปลอดภัยกว่า” นายปราโมทย์ กล่าว

สำหรับในปี 2567 ประเทศไทยส่งออกข้าวรวมทั้งสิ้น 9.94 ล้านตัน มูลค่า 225,656 ล้านบาท โดยข้าวขาวเป็นชนิดที่ส่งออกมากที่สุด ปริมาณ 5.75 ล้านตัน มูลค่า 121,641 ล้านบาท ขณะที่ ข้าวหอมมะลิ ซึ่งถือเป็นดาวเด่นของตลาดพรีเมียม ส่งออกได้เพียง 1.43 ล้านตัน มูลค่า 49,308 ล้านบาท

นายปราโมทย์ ระบุว่า หากไม่มีนโยบายจากภาครัฐมาจูงใจให้เกษตรกรรักษาพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิ เช่น ประกันรายได้ขั้นต่ำที่เหมาะสม การพัฒนาพันธุ์ให้ให้ผลผลิตดีขึ้น และการสนับสนุนการตลาดส่งออก ไทยอาจต้องเผชิญความเสี่ยงเสียพื้นที่ในตลาดข้าวหอมระดับโลกให้แก่คู่แข่งอย่างเวียดนามและกัมพูชา ที่พัฒนาเร็วและได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง

“ข้าวหอมมะลิไม่ใช่แค่เรื่องเศรษฐกิจ แต่มันคืออัตลักษณ์ของข้าวไทย ถ้าไม่รักษาไว้ให้ดี วันหนึ่งอาจสาบสูญไป ขณะเดียวกันรัฐบาลต้องเร่งพัฒนาสายพันธุ์ข้าวใหม่ๆ ที่มีความหลากหลาย และให้ผลผลิตสูง ตอบโจทย์ผู้บริโภคในต่างประเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน” นายปราโมทย์ กล่าว
ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

สมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย เเร่งจ่ายเงินช่วยเหลือชาวนา ไร่ละพัน

สมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย เเร่ง 2 รัฐมนตรี เกษตร- พาณิชย์ จ่ายเงินช่วยเหลือนาปรัง ไร่ละ1,000 ดันผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ และควบคุมต้นทุน สวนทางสถานการณ์ราคาข้าวตกต่ำ

นายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย เปิดเผยว่า ขอแสดงความยินดีกับนาย อรรถกร ศิริลัทธยากร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์คนใหม่ พร้อมขอให้เร่งรัดการจ่ายเงินช่วยเหลือชาวนาปรัง ปี 2568 ในอัตราไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกิน 10 ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) เห็นชอบก่อนหน้านี้แล้ว โดยการประชุมคณะกรรมการฝ่ายผลิตซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ เป็นประธานต้องรอรัฐมนตรีใหม่เข้ารับตำแหน่ง โดยนายอรรถกรยืนยันว่า หลังถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเข้ารับตำแหน่งอย่างเป็นทางการแล้ว จะเรียกประชุมทันที

นอกจากนี้ สมาคมยังเสนอให้กระทรวงเกษตรฯ เเร่งจัดหาเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพสูงที่ให้ผลผลิตเกิน 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ให้เพียงพอทั่วประเทศ พร้อมผลักดันการจัดหาแหล่งน้ำและจัดทำระบบส่งน้ำเพื่อส่งถึงไร่นาอย่างเพียงพอเพราะเป็นปัจจัยการผลิตสำคัญ

ขณะเดียวกันนายปราโมทย์ได้เสนอข้อเรียกร้องถึงนายจุฑพร บุรุษพัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ คนใหม่ ให้เร่งควบคุมราคาปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะปุ๋ยและสารเคมีควบคุมและกำจัดการผูกขาดที่มีราคาแพงต่อเนื่อง สวนทางกับราคาข้าวที่ตกต่ำ ส่งผลให้เกษตรกรต้องแบกรับต้นทุนสูงขึ้นอย่างมาก

ข้อมูลจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ระบุว่า ในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2568 (ม.ค.-พ.ค.) ไทยส่งออกข้าวได้ 3.05 ล้านตัน ลดลง 25.61% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และมีมูลค่าการส่งออกเพียง 63,098 ล้านบาท ลดลงถึง 34.03% จากปีก่อน สาเหตุหลักมาจากผลผลิตข้าวโลกเพิ่มขึ้นแตะระดับ 541 ล้านตัน อินเดียกลับมาส่งออกอย่างเต็มรูปแบบด้วยผลผลิตกว่า 150 ล้านตัน และมีสต็อกสะสมมากกว่า 60 ล้านตัน ส่งผลให้สามารถแข่งขันด้านราคากับไทยได้อย่างรุนแรง นอกจากนี้ ความต้องการนำเข้าข้าวของประเทศคู่ค้าหลักบางประเทศ เช่น อินโดนีเซีย ก็ลดลงอย่างชัดเจน

นายปราโมทย์ กล่าวว่า ชาวนากำลังเผชิญความเสี่ยงรอบด้าน ทั้งราคาข้าวที่ตกต่ำและต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น รัฐมนตรีทั้งสองกระทรวงต้องลงมือทันทีเพื่อช่วยเหลือชาวนาที่มีมากกว่า 8.7 ล้านครัวเรือนทั่วประเทศ
ที่มา กรุงเทพธุรกิจออนไลน์

xx

เวียดนาม

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า รัฐบาลเวียดนามระบุในแถลงการณ์เมื่อวันอังคารที่ 8 กรกฎาคม 2568 ว่า เวียดนามจะลงนามข้อตกลงกับอินโดนีเซียในเร็ว ๆ นี้ เพื่อเพิ่มการส่งออกข้าวในระยะยาว หลังจากการส่งออกลดลงในช่วงครึ่งแรกของปี

แถลงการณ์ดังกล่าวมีขึ้นหลังจากที่นายกรัฐมนตรี Pham Minh Chinh ของเวียดนามได้พบกับประธานาธิบดี Prabowo Subianto ของอินโดนีเซีย ช่วงเวลาการประชุมสุดยอด BRICS ที่บราซิล

รัฐบาลเวียดนามกล่าวว่าข้อตกลงการค้าข้าวจะสนับสนุนการส่งออกข้าวของเวียดนามในระยะยาวและยั่งยืน และจะสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับอินโดนีเซีย

ในการประชุมครั้งนี้ นายกรัฐมนตรีเวียดนามยังกล่าวอีกว่า เขาจะสั่งให้กระทรวงการค้าของเวียดนามทำงานร่วมกับทางการอินโดนีเซียเพื่อเปิดตลาดให้กันและกันมากขึ้น

ทั้งนี้ เวียดนามเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่เป็นอันดับสามของโลก รองจากอินเดียและไทย แต่อินโดนีเซียได้ลดการซื้อลงบางส่วน เนื่องจากมีสต็อกข้าวในประเทศจำนวนมาก โดยเมื่อปีที่ผ่านมามีอินโดนีเซียเป็นหนึ่งในตลาดข้าวหลักของเวียดนาม แต่การส่งมอบในช่วงครึ่งแรกของปีนี้ลดลงถึง 97% เหลือประมาณ 19,000 ตันเท่านั้น

สถานการณ์ราคาส่งออกข้าวในสัปดาห์ที่ผ่านมายังคงมีแนวโน้มอ่อนตัวลงเล็กน้อย ท่ามกลางภาวะการค้าที่ค่อนข้างเจียบเหงา โดยข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 382 เหรียญสหรัฐต่อดัน ลดลงจากระดับ 383 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) ระบุว่า การประกาศของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ เกี่ยวกับการบรรลุข้อตกลงการค้ากับเวียดนามเมื่อกลางสัปดาห์ที่ผ่านมา ยังไม่มีผลกระทบต่อการผลิตและการส่งออกข้าวของเวียดนามในระยะสั้น

อย่างไรก็ตาม นายเหียน จอก นาม ประธานสมาคมฯ กล่าวเพิ่มเติมว่า ในระยะยาว การเปิดตลาดให้กับสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ จะกระตุ้นให้ผู้ผลิตข้าวในเวียดนามปรับปรุงคุณภาพและยกระดับความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า ราคาส่งออกข้าวของเวียดนาม ณ วันที่ 8 กรกฎาคม 2568 ราคาทรงตัวจากวันก่อนหน้า โดยข้าวหัก 100% (100% broken rice) ราคาอยู่ที่ 317 เหรียญสหรัฐต่อดัน ขณะที่ข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 382 เหรียญสหรัฐต่อดัน และข้าวขาว 25% (25% broken rice) ราคาอยู่ที่ 357 เหรียญสหรัฐต่อดัน

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-23 มิถุนายน 2568 มีเรือบรรทุกสินค้าจำนวน 29 ลำเข้าเทียบท่าเพื่อขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวมประมาณ 150,800 ตัน โดยจอดรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือที่ท่าเรือ Ho Chi Minh port และท่าเรือ Mỹ Thói ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 13 พฤษภาคม - 22 มิถุนายน 2568 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวม 289,950 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกา 80,000 ตัน มาเลเซีย 23,900 ตัน และฟิลิปปินส์ 186,050 ตัน

กรมศุลกากร (the General Department of Customs) รายงานว่าในเดือนมิถุนายน 2568 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 519,784 ตัน มูลค่าประมาณ 273.7736 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 0.72% แต่มูลค่าลดลง 15.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (มิถุนายน 2567) ที่มีการส่งออกข้าวจำนวน 516,064 ตัน มูลค่าประมาณ 323.22 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และในช่วง 6 เดือนแรกของปีนี้ (เดือนมกราคม-มิถุนายน 2568)

เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 4,719,138 ตัน มูลค่าประมาณ 2,444.832 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 3.6% แต่มูลค่าลดลง 15.37% เมื่อเทียบกับเมื่อเทียบกับจำนวน 4,553,341 ตัน มูลค่าประมาณ 2,888.8979 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ตามลำดับ
ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

กัมพูชา

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (the Cambodia Rice Federation; CRF) รายงานว่า ในเดือนมิถุนายน 2568 กัมพูชาส่งออกข้าวสารจำนวน 42,871 ตัน เพิ่มขึ้น 18.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 36,062 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่ลดลง 30.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 61,884 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2568

ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2568 (มกราคม-มิถุนายน 2568) กัมพูชาส่งออกข้าวสารจำนวน 387,070 ตัน มูลค่าประมาณ 283.41 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 14.3% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 14.46% เมื่อเทียบกับจำนวน 338,654 ตัน มูลค่าประมาณ 247.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

นอกจากนี้ กัมพูชายังส่งออกข้าวเปลือกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน (เวียดนาม) จำนวน 3,176,561 ตัน (ประมาณ 1.9 ล้านตันข้าวสาร) มูลค่าประมาณ 757.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 25.65% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 4.14% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,528,011 ตัน มูลค่าประมาณ 727.36 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ทั้งนี้ ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2568 บริษัทส่งออกข้าวของกัมพูชาจำนวน 50 ราย ได้ส่งออกข้าวสารไปยัง 63 จุดหมายปลายทาง ดังนี้

- ตลาดยุโรป (26 ประเทศ) จำนวน 182,885 ตัน มูลค่าประมาณ 143.64 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- ตลาดจีนและฮ่องกงปริมาณรวม 102,509 ตัน มูลค่าประมาณ 60.25 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- ตลาดอาเซียน (5 ประเทศ) ปริมาณรวม 52,890 ตัน มูลค่าประมาณ 37.09 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- ตลาดอื่นๆ (32 ประเทศ) เช่น ประเทศในแถบแอฟริกา ตะวันออกกลาง สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ปริมาณรวม 48,785 ตัน มูลค่าประมาณ 42.42 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สำหรับชนิดข้าวสารที่มีการส่งออกในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน 2568 ประกอบด้วย

- ข้าวหอมจำนวน 290,303 ตัน คิดเป็นสัดส่วน 75.0% ของปริมาณส่งออกทั้งหมด
- ข้าวขาวจำนวน 76,175 ตัน สัดส่วน 19.68%
- ข้าวเหนียวจำนวน 9,638 ตัน สัดส่วน 2.49%
- ข้าวอินทรีย์จำนวน 8,245 ตัน สัดส่วน 2.13%
- ข้าวชนิดอื่นๆจำนวน 2,709 ตัน สัดส่วน 0.7%

ที่มา Oryza.com

เมียนมา

ในไตรมาสแรกของปีงบประมาณปัจจุบัน 2025/2026 (เมษายน 2568-มีนาคม 2569) เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2568 บริษัทเมียนมา อกริบิสซิเนส พับลิค คอร์ปอเรชั่น (Myanmar Agribusiness Public Corporation; MAPCO) ได้ส่งออกข้าวสารจำนวน 7,302 ตันไปยังต่างประเทศ 5 ประเทศ สร้างรายได้ 2.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดย

มีการส่งออกไปยังจีน (3,976 ตัน) อินโดนีเซีย (2,080 ตัน) โมซัมบิก (780 ตัน) สาธารณรัฐเช็ก (416 ตัน) และ เอสโตเนีย (50 ตัน)

นอกจากนี้ MAPCO ยังได้สร้างโรงสกัดน้ำมันขนาดเล็กที่มีกำลังการผลิตน้ำมันสำหรับปรุงอาหาร (น้ำมัน ถั่วลิสง น้ำมันงา และน้ำมันดอกทานตะวัน) กำลังการผลิต 100 ตันต่อชั่วโมง และมีการทดลองเบื้องต้นสำหรับการผลิตน้ำมันรำข้าวที่กำลังมีโครงการพัฒนาในกรุงเนปิดอว์ โดยตั้งเป้าผลิตน้ำมันให้ได้ 200 ตันต่อวัน ปัจจุบัน น้ำมันดอกทานตะวันที่ผลิตโดยโรงสกัดน้ำมันดังกล่าวได้มีการวางจำหน่ายในตลาด โดยมีฉลากตราสินค้า Hnitthak

MAPCO ได้จัดทำโครงการดังกล่าวภายใต้คำแนะนำของสหพันธ์ข้าวเมียนมา (MRF) ตั้งแต่ปี 2014 โดยมีบริษัทน้ำมันรำข้าวเมียนมา (Myanmar Rice Bran Oil Co Ltd., (MRBO)) ก่อตั้งขึ้นเพื่อดำเนินโครงการน้ำมันรำข้าวในหมู่บ้านเมซาลิกอน ตำบลปินมานา เนปิดอว์

MRBO กำลังก่อสร้างโรงงานน้ำมันรำข้าวดิบ (200 ตัน) และโรงงานน้ำมันกลั่น (50 ตัน) โดยน้ำมันดิบที่สกัดจากโรงงานเหล่านี้จะถูกนำกลับมาใช้ใหม่ในโรงงานผลิตน้ำมันอีกครั้ง รำข้าวที่สกัดไขมันแล้ว ซึ่งเป็นผลพลอยได้จากการผลิตน้ำมันรำข้าวดิบ จะถูกจัดหาให้กับโรงงานแปรรูปเป็นวัตถุดิบที่มีค่า

น้ำมันรำข้าวคุณภาพ น้ำมันดอกทานตะวัน และน้ำมันถั่วเหลืองที่ผลิตจากโรงกลั่นจะนำไปจำหน่ายในตลาด ซึ่งจะช่วยตอบสนองความต้องการบริโภคภายในประเทศ เมื่อได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลแล้ว น้ำมันเหล่านี้จะถูกนำไปจำหน่ายในตลาดต่างประเทศด้วยเช่นกัน

น้ำมันรำข้าวที่มีมูลค่าเพิ่มจะถูกผลิตด้วยผลิตภัณฑ์พลอยได้ของโรงสีข้าวโดยรอบและโรงสีข้าวหนึ่งซึ่งเป็นของ MAPCO

MRBO ได้รับการจดทะเบียนบริษัทจากสำนักงานการลงทุนและการบริหารบริษัท (the Directorate of Investment and Company Administration; DICA) เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2563 ใบอนุญาตนำเข้าเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2566 และใบอนุญาตจากคณะกรรมการการลงทุนเมียนมา 261/2024

ภายใต้คำแนะนำของสหพันธ์ข้าวเมียนมา MRBO ได้จัดพิธีวางศิลาฤกษ์โครงการก่อสร้างที่โรงสีข้าว MAPCO ซึ่งตั้งอยู่ในตำบล Pyinmana เมือง Nay Pyi Taw เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2568 โดยโรงงานดังกล่าวมีเป้าหมายที่จะผลิตน้ำมันรำข้าวดิบ 9,000 ตันและน้ำมันปรุงอาหาร 6,300 ตันต่อปี ซึ่งจะเป็นโรงกลั่นน้ำมันปรุงอาหารแห่งแรก

ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าว Inquirer รายงานว่า กระทรวงเกษตรฯ (The Department of Agriculture (DA)) ประกาศว่า ราคาขายปลีกแนะนำสูงสุด (the maximum suggested retail price; MSRP) ของข้าวที่นำเข้าจะลดลงจาก 45 เปโซ (ประมาณ 0.8 ดอลลาร์) เป็น 43 เปโซ (ประมาณ 0.76 ดอลลาร์) ต่อ กิโลกรัม เริ่มตั้งแต่วันที่ 16 กรกฎาคม 2568 นี้ ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากที่ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างอิสราเอลและอิหร่าน คลี่คลายลง และราคาข้าวและน้ำมันโลกลดลง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ อ้างถึงการคาดการณ์การเก็บเกี่ยวที่ดีจากผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ เช่น อินเดีย ปากีสถาน และไทย เป็นปัจจัยที่น่าจะส่งผลให้อุปทานทั่วโลกเพิ่มขึ้นและราคาลดลงต่อไป

กระทรวงเกษตรฯ ยังวางแผนที่จะกำหนด MSRP สำหรับหมูที่นำเข้าในเดือนหน้า และอาจรวมถึงไก่ภายในเดือนกันยายน โดยมีเป้าหมายเพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาเนื้อสัตว์ในท้องถิ่นท่ามกลางข้อจำกัดด้านอุปทานที่ยังคงเกิดขึ้นจากการระบาดของโรค

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มิถุนายน 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 2,177,645.57 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,836 ใบ) ลดลงประมาณ 7.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,340,396 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,243 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 278,080.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) ลดลงประมาณ 35.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 429,260.8 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 610 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการนำเข้าจำนวน 269,986.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 380 ใบ) ลดลงประมาณ 21.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 341,585.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 476 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมีนาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 353,250.08 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 496 ใบ) ลดลงประมาณ 15.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 415,764.2 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 594 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนเมษายน 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 29 พฤษภาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 494,743.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 633 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 1.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 487,823.74 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 670 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนพฤษภาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มิถุนายน 2568) มีการนำเข้าจำนวน 505,008.83 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 571 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 5.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 478,099.81 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 621 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมิถุนายน 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มิถุนายน 2568) มีการนำเข้าจำนวน 276,576.10 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 332 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 47.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 187,861.31 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 272 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567

ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มิถุนายน 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 1,645,448.33 ตัน (สัดส่วน 75.6% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยเมียนมาจำนวน 302,732.33 ตัน (สัดส่วน 13.9%) ไทยจำนวน 128,266.33 ตัน (สัดส่วน 5.9%) ปากีสถานจำนวน 73,776.02 ตัน (สัดส่วน 3.4%) อินเดีย 19,437.91 ตัน (สัดส่วน 0.9%) เกาหลีใต้ 4,016 ตัน (สัดส่วน 0.2%) กัมพูชา 2,430 ตัน (สัดส่วน 0.1%) สิงคโปร์ 1,200 ตัน (สัดส่วน 0.1%) ญี่ปุ่น 336 ตัน อิตาลี 2.3 ตัน และสเปน 0.35 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มิถุนายน 2568) มีจำนวนรวม 3,407 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 2,902,671.96 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 479 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 383,452.97 ตัน

- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 575 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 428,360.93 ตัน
- เดือนมีนาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 836 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 655,488.87 ตัน
- เดือนเมษายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 746 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 709,895.83 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มิถุนายน 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 594 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 561,973.23 ตัน
- เดือนมิถุนายน 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มิถุนายน 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 177 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 163,500.13 ตัน

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (the Philippine Statistics Agency; PSA) รายงานว่า สต็อกข้าว ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2568 มีจำนวนประมาณ 2.23988 ล้านตัน ซึ่งเพียงพอสำหรับบริโภคประมาณ 62 วัน (คำนวณจากความต้องการบริโภควันละประมาณ 36,000 ตัน) โดยปริมาณสต็อกข้าวเพิ่มขึ้น 3.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 2.16367 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2567 แต่ลดลง 2.9% เมื่อเทียบกับ 2.30789 ล้านตัน ในเดือนพฤษภาคม 2568

ทั้งนี้ สต็อกในคลังของสำนักงานอาหารแห่งชาติ (The National Food Authority; NFA) มีจำนวนประมาณ 0.42366 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 206.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 0.13827 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 18.9% ของสต็อกข้าวทั้งหมด และเพียงพอสำหรับการบริโภคประมาณ 12 วัน) โดยสต็อกข้าวของ NFA เพิ่มขึ้นประมาณ 22.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 0.34645 ล้านตัน ในเดือนพฤษภาคม 2568

ขณะที่สต็อกในคลังของเอกชน (Commercial warehouses) มีจำนวนประมาณ 0.81439 ล้านตัน ลดลงประมาณ 38.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 1.32885 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว (คิดเป็นสัดส่วน 36.4% ของสต็อกข้าวทั้งหมด และเพียงพอสำหรับการบริโภคประมาณ 23 วัน) แต่เพิ่มขึ้นประมาณ 1.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 0.80344 ล้านตัน ในเดือนพฤษภาคม 2568

ส่วนสต็อกในภาคครัวเรือน (Household stocks) มีจำนวนประมาณ 1.00184 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 43.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 0.69655 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว (คิดเป็นสัดส่วน 44.7% ของสต็อกข้าวทั้งหมด และเพียงพอสำหรับการบริโภคประมาณ 28 วัน) แต่ลดลงประมาณ 13.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 1.158 ล้านตัน ในเดือนพฤษภาคม 2568

ที่มา *Oryza.com* และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา

อินโดนีเซีย

มีรายงานว่า อินโดนีเซียซึ่งเป็นประเทศผู้ซื้อข้าวสาลีรายใหญ่อันดับสองของโลก วางแผนซื้อข้าวสาลีจากสหรัฐอเมริกาเพิ่มมากขึ้น โดยหวังใช้เป็นข้อต่อรองในการบรรลุข้อตกลงการค้ากับสหรัฐฯ ขณะที่เส้นตายในการเรียกเก็บภาษีศุลกากรกำลังใกล้เข้ามาทุกขณะ

นายสก็อตต์ เบสเซนต์ รัฐมนตรีคลังสหรัฐฯ เปิดเผยเมื่อในวันอาทิตย์ที่ 6 กรกฎาคม 2568 ว่า มาตรการเรียกเก็บภาษีศุลกากรที่รัฐบาลของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ประกาศในเดือนเมษายนนั้น จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 สิงหาคม 2568 สำหรับประเทศที่ยังไม่บรรลุข้อตกลงกับสหรัฐฯ

นายฟรานซิส เวลลิง ประธานสมาคมโรงโม่แป้งแห่งอินโดนีเซีย เปิดเผยว่า อินโดนีเซียจะลงนามในบันทึกความเข้าใจด้วยการซื้อข้าวสาลีระหว่างปี 2568-2573 กับสหรัฐฯ ณ กรุงจาการ์ตา ในวันที่ 7 กรกฎาคม 2568 โดยอินโดนีเซียจะซื้อข้าวสาลีจากสหรัฐฯ อย่างน้อย 800,000 ตันในปีนี้ เพิ่มขึ้นจาก 740,000 ตันในปี 2567 จากนั้นจะซื้ออย่างน้อย 1 ล้านตันต่อปีตั้งแต่ปี 2569 เป็นต้นไป

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ระบุว่า ครั้งหลังสุดที่สหรัฐฯ ขายข้าวสาลีให้อินโดนีเซียเกิน 1 ล้านตันคือเมื่อปี 2563 โดยในปีนั้นสหรัฐฯ ขายข้าวสาลีให้อินโดนีเซียได้ราว 1.2 ล้านตัน ซึ่งแม้ว่าอินโดนีเซียเตรียมซื้อข้าวสาลีจากสหรัฐฯ เพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังเป็นเพียงเศษเสี้ยวของยอดซื้อข้าวสาลีทั้งหมด โดย USDA ประเมินการว่าอินโดนีเซียนำเข้าข้าวสาลีราว 12 ล้านตันในฤดูกาล 2568-2569

สำนักข่าว Xinhua รายงานว่า นาย อันตี อัมราน สุโลมาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ประกาศเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2568 ว่ารัฐบาลอินโดนีเซียปรับเพิ่มปริมาณการผลิตข้าวในปี 2569 เป็น 33.8 ล้านตัน จากประมาณการเดิมที่ 32 ล้านตันเมื่อต้นปีนี้ ซึ่งการประมาณการที่เพิ่มขึ้นนี้สะท้อนถึงความพยายามอย่างต่อเนื่องของรัฐบาลในการปรับปรุงผลผลิตทางการเกษตร

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว รัฐบาลจะให้ความสำคัญกับโครงการเชิงกลยุทธ์หลายโครงการในปีหน้า เช่น การปรับปรุงพื้นที่ การขยายพื้นที่นาข้าว การเตรียมพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพดี และการพัฒนาโครงการเกษตรปลายน้ำ

เมื่อไม่นานนี้ ผลผลิตข้าวของประเทศได้แตะระดับสูงสุดในรอบ 7 ปีที่ผ่านมา ทำให้อินโดนีเซียเป็นหนึ่งในประเทศผู้ผลิตข้าวที่มีผลผลิตสูงที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

ขณะที่สำนักข่าว Reuters รายงานโดยอ้างข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติว่า การผลิตข้าวของอินโดนีเซียตั้งแต่เดือนมกราคมถึงสิงหาคม 2568 คาดว่าจะอยู่ที่ 24.97 ล้านตัน ซึ่งเพิ่มขึ้น 14.09% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2567 การเพิ่มขึ้นดังกล่าวบ่งชี้ถึงการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งน่าจะเกิดจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยและแนวทางการเพาะปลูกที่ได้รับการปรับปรุง

นายอันตี อัมราน สุโลมาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรของอินโดนีเซีย แถลงในที่ 7 กรกฎาคม 2568 ว่า อินโดนีเซียกำลังเตรียมพื้นที่เกษตรกรรมขนาดใหญ่กว่า 62,500 ไร่ เพื่อใช้เพาะปลูกข้าวและพืชผัก ซึ่งจะถูกส่งไปสนับสนุนปาเลสไตน์ในอนาคต

นายอันตี อัมราน สุโลมาน กล่าวว่า โครงการดังกล่าวจะได้รับความร่วมมือจากพันธมิตรชาวปาเลสไตน์ ซึ่งจะเข้ามาช่วยถ่ายทอดความเชี่ยวชาญด้านการเกษตร โดยพื้นที่เพาะปลูกกำลังถูกจัดเตรียมในจังหวัดสุมาตราใต้ และกาลิมันตัน โดยได้มีการลงนามข้อตกลงในโครงการดังกล่าวที่กรุงจาการ์ตาเมื่อต้นสัปดาห์ที่ผ่านมา ระหว่างนายอันตี อัมราน สุโลมาน กับเรซก์ บาเชียร์-ซาลิเมีย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรของปาเลสไตน์

โครงการนี้สะท้อนถึงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของอินโดนีเซียกับชาวปาเลสไตน์อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางอาหาร ในขณะที่ชาวปาเลสไตน์ยังคงต่อสู้เพื่อเอกราช

นอกจากนี้ นายอันตี อัมราน สุโลมาน ยังกล่าวเสริมว่า อินโดนีเซียมีความมุ่งมั่นที่จะบริจาคข้าวจำนวน 10,000 ตันให้แก่ปาเลสไตน์ โดยการจัดส่งจะขึ้นอยู่กับภาระงานและความพร้อมของสถานทูตปาเลสไตน์ในกรุงจาการ์ตา โดยเน้นย้ำว่าเมื่อใดก็ตามที่สามารถส่งได้ก็จะส่งมอบข้าวให้ทันที

มีรายงานว่า รัฐบาลได้เริ่มการสอบสวนกรณีผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ 10 รายของประเทศละเมิดมาตรฐานคุณภาพตามคำสั่งของประธานาธิบดีปราโบโว ซูเบียนโต (President Prabowo Subianto) ที่ให้กำจัดการกักตุนข้าวในอุตสาหกรรมข้าว

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 3 กรกฎาคม 2568 นายอัมราน สุไลมาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ (Minister of Agriculture Amran Sulaiman) เปิดเผยว่าข้าวที่ขายในตลาดประมาณ 86% ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพแห่งชาติ ดังนั้นกระทรวงฯจึงได้ส่งหมายเรียกอย่างเป็นทางการไปยังบริษัทที่เกี่ยวข้องแล้ว โดยหมายเรียกถูกส่งไปยังโรงงานข้าวรายใหญ่ 10 แห่ง

ทั้งนี้ รายงานระบุว่า มีแบรนด์ข้าวรวม 268 แบรนด์ที่อยู่ภายใต้การตรวจสอบกรณีต้องสงสัยว่าละเมิดกฎระเบียบด้านคุณภาพ ราคา และบรรจุภัณฑ์ ผลการทดสอบนี้มาจากการทดสอบที่ดำเนินการโดยห้องปฏิบัติการ 13 แห่งใน 10 จังหวัด โดยชื่อของบริษัทที่เกี่ยวข้องจะถูกเปิดเผยต่อสาธารณะเมื่อตำรวจดำเนินการสอบสวนอย่างเป็นทางการเสร็จสิ้น

ขณะที่ผลิตภัณฑ์ข้าวที่ไม่ได้มาตรฐานบางรายการถูกระงับการจำหน่ายแล้ว อย่างไรก็ตาม นายอัมราน เน้นย้ำว่าผู้ค้ารายย่อยจะไม่ถูกลงโทษ โดยระบุว่าพวกเขาไม่มีความผิด เนื่องจากผู้ค้ารายย่อยเพียงแค่รับข้าวไปโดยไม่ทราบถึงคุณภาพ ซึ่งรัฐบาลตกลงที่จะปกป้องผู้ค้าเหล่านี้

แม้ว่าราคาข้าวจะพุ่งสูงขึ้นเมื่อเร็วๆ นี้ นายอัมรานยืนยันว่าอินโดนีเซียไม่จำเป็นต้องนำเข้าข้าวในปีนี้ (2025) โดยอ้างถึงภาวะการผลิตในประเทศที่แข็งแกร่ง ซึ่งคาดว่าอินโดนีเซียจะเก็บเกี่ยวข้าวได้ประมาณ 24.97 ล้านตัน (ข้าวสาร) ในช่วงเดือนมกราคมถึงสิงหาคมของปีนี้

ตามข้อมูลขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) คาดว่าผลผลิตข้าวทั้งหมดของอินโดนีเซียในปี 2568 จะสูงถึง 35.6 ล้านตัน (ข้าวสาร) โดยนายอัมรานกล่าวว่าด้วยปริมาณสต็อกข้าวสำรองที่สูงเป็นประวัติการณ์และข้อมูลผลผลิตที่สอดคล้องกันจากสำนักงานสถิติอินโดนีเซีย (Statistics Indonesia; BPS) องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ และแม้แต่กระทรวงเกษตรของสหรัฐฯ จึงไม่มีเหตุผลใดที่ราคาข้าวจะสูงขึ้น

อย่างไรก็ตาม ราคาข้าวคุณภาพปานกลางยังคงสูงเกินราคาขายปลีกสูงสุดของรัฐบาล (the government's Maximum Retail Price; HET) ในภูมิภาคส่วนใหญ่ ข้อมูลจากหน่วยงานอาหารแห่งชาติ (the National Food Agency) แสดงให้เห็นว่ามีเพียงจังหวัดกาลิมันตันใต้ (South Kalimantan) เท่านั้นที่มีราคาต่ำกว่า HET ที่ 12,997 รูเปียห์ต่อกิโลกรัม เมื่อเทียบกับ 13,100 รูเปียห์ต่อกิโลกรัมของเขต 2 (Zone 2)

การสอบสวนครั้งนี้ถือเป็นก้าวสำคัญในความพยายามที่กว้างขึ้นของรัฐบาลในการรักษาเสถียรภาพราคาข้าว รับรองความปลอดภัยของผู้บริโภค และยุติการผูกขาดในห่วงโซ่อุปทานอาหารหลักของอินโดนีเซีย

เมื่อสัปดาห์ก่อน สำนักข่าว ANTARA รายงานว่า รัฐบาลอินโดนีเซียประเมินว่ารัฐสูญเสียรายได้ในแต่ละปีประมาณ 2 ล้านล้านรูเปียห์ (กว่า 123 ล้านเหรียญสหรัฐ) เนื่องมาจากการนำข้าวที่อุดหนุนมาผสมกับข้าวคุณภาพดี

นายอันดี อัมราน สุไลมาน (Andi Amran Sulaiman) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ เปิดเผยถึงวิธีการดังกล่าวว่าจะมีการนำข้าวที่รัฐบาลอุดหนุน (subsidized rice) ในสัดส่วน 80% มาผสมกับข้าวคุณภาพดี (premium rice) ในสัดส่วน 20% แล้วนำมาขายในราคาตลาดที่สูงขึ้นโดยไม่มีการตรวจสอบอย่างเหมาะสม

เขาอธิบายว่า ข้าวที่อุดหนุนภายใต้โครงการเสถียรภาพอุปทานและราคาอาหาร (the Stabilization of Food Supply and Prices; SPHP) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนจะสามารถซื้อได้ โดยเงินอุดหนุนจะทำ

ให้ราคาลดลง 1,500 รูเปียห์ถึง 2,000 รูเปียห์ต่อกิโลกรัม อย่างไรก็ตาม ข้าวจำนวนมากนี้ไม่สามารถส่งถึงมือผู้รับตามเป้าหมายได้

นายอันดี อัมราน สุไลมาน ประเมินว่าข้าวที่อุดหนุนประมาณ 1 ล้านตันถูกนำมาผสมและขายโดยไม่เหมาะสม ทำให้ผู้กระทำความผิดสามารถแสวงหากำไรจากช่องว่างราคาได้ ส่งผลให้รัฐอาจสูญเสียรายได้ปีละ 2 ล้านล้านรูเปียห์ เขากล่าวว่า พวกเขาใช้ข้าวที่มีราคาพรีเมียมเพียง 20% ผสมกับข้าวจากสต็อกของรัฐที่ได้รับการอุดหนุน 80% ทำให้รัฐบาลขาดทุนปีละ 2 ล้านล้านรูเปียห์ เขายังตั้งข้อสังเกตว่าปัญหาจะยิ่งแย่ลงเมื่อข้าว SPHP ถูกจำหน่ายในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ซึ่งทำให้ราคาตกต่ำสำหรับเกษตรกรและรบกวนตลาดข้าวโดยปล่อยให้บุคคลที่สามเข้ามาเอาเปรียบในระบบห่วงโซ่อุปทาน

หน่วยงานด้านอาหารได้ดำเนินการสอบสวนภาคสนามและเรียกร้องให้มีการกำกับดูแลที่เข้มงวดยิ่งขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นอีก ซึ่งตามที่เขาเล่า ข้าว SPHP มักถูกนำออกจากบรรจุภัณฑ์เดิม แล้วนำมาบรรจุใหม่ และขายเป็นข้าวระดับกลางหรือพรีเมียม ซึ่งถือเป็นการละเมิดมาตรฐานการจัดจำหน่าย

สำนักข่าว ANTARA รายงานว่า นายอันดี อัมราน สุไลมาน รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรฯ ยืนยันว่า รัฐบาลสร้างความมั่นใจว่าข้าวสารเก่าที่เก็บไว้กับ Bulog ซึ่งเป็นหน่วยงานโลจิสติกส์ของรัฐจะถูกกระจายภายในสิ้นปีนี้เพื่อป้องกันการสูญเสียเนื่องจากคุณภาพเสื่อมลง

ในระหว่างการประชุมกับคณะกรรมการ IV ของสภาผู้แทนราษฎร (the House of Representatives (DPR)) ในกรุงจาการ์ตา เขากล่าวว่าข้าวสารเก่าประมาณ 1.5 ล้านตันจาก 1.7 ล้านตันที่เก็บไว้โดย Bulog จะถูกระบายออกไปใช้ในเร็วๆ นี้ โดยข้าวสารเก่า 360,000 ตันจะถูกแจกจ่ายเพื่อช่วยเหลือสังคม ส่วนที่เหลือจะถูกจัดสรรให้กับโครงการอาหารเพื่อความมั่นคงด้านราคา (the Food Supply and Price Stabilization; SPHP)

นายอันดี อัมราน สุไลมาน กล่าวว่าเขาเชื่อมั่นว่าข้าวสารเก่า 1.7 ล้านตัน นั้นเหมาะสมสำหรับการบริโภคเนื่องจากสต็อกข้าวที่มีขณะนี้รวมถึงข้าวที่นำเข้าระหว่างเดือนธันวาคม 2567 ถึงเดือนมกราคมของปีนี้ นอกจากนี้ เขายังเน้นย้ำถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการจัดการการจำหน่ายข้าว SPHP อย่างรอบคอบโดยหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่ขายข้าวในราคาต่ำอยู่แล้ว ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดตลาดในท้องถิ่นได้รับผลกระทบ

สำหรับข้าวคุณภาพต่ำ จะใช้เป็นอาหารสัตว์เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ประกอบการที่ฉ้อโกงขายต่อเป็นข้าวคุณภาพดี

การเคลื่อนไหวดังกล่าวเกิดขึ้นท่ามกลางการตรวจสอบอย่างเข้มงวดจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (DPR) รวมถึงประธานคณะกรรมการระดับ IV ซึ่งเรียกร้องให้มีการตัดสินใจทันทีเกี่ยวกับข้าวที่เก็บไว้นานกว่า 10 เดือน ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

สำนักข่าว Reuters ออกบทความเกี่ยวกับประเด็นของการเน้นย้ำจุดยืนของญี่ปุ่นเกี่ยวกับนโยบายการค้าข้าวแบบคุ้มครอง แม้การนำเข้าข้าวจะเพิ่มขึ้นและถูกกีดกันจากสหรัฐก็ตาม โดยญี่ปุ่นยังคงใช้มาตรการการค้าข้าวแบบคุ้มครองอย่างเข้มงวด โดยเน้นที่ความมั่นคงด้านอาหารและความสำคัญทางวัฒนธรรม

ภายใต้ข้อตกลงการเข้าถึงขั้นต่ำ (minimum access) ขององค์การการค้าโลก (the World Trade Organization) ที่จัดทำขึ้นในปี 2538 (1995) ญี่ปุ่นอนุญาตให้มีการนำเข้าข้าวได้ประมาณ 770,000 ตันต่อปีโดยไม่ต้องเสียภาษี โดยกำหนดให้เป็นข้าวหลักสำหรับการบริโภค (staple rice) ไม่เกิน 100,000 ตัน ซึ่งคิดเป็นประมาณ

1% ของการบริโภคภายในประเทศ ส่วนที่นอกเหนือจากการนำเข้าตามโควตาที่กำหนดนี้ ญี่ปุ่นได้กำหนดภาษีนำเข้าสูงถึง 341 เยน (ประมาณ 2.36 ดอลลาร์) ต่อกิโลกรัม ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวที่นำเข้าส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าสู่ตลาดได้

แม้ว่าญี่ปุ่นจะนำเข้าข้าวจากหลายประเทศ แต่สหรัฐอเมริกาเป็นซัพพลายเออร์รายใหญ่ที่สุด คิดเป็น 45% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมดในปีงบประมาณ 2567/68 ที่สิ้นสุดในเดือนมีนาคม 2568 เนื่องจากราคาข้าวในประเทศพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเพิ่มขึ้นเกือบสองเท่าในช่วงปีที่ผ่านมา การนำเข้าจึงเพิ่มขึ้น และถือเป็นครั้งแรกในรอบ 7 ปีที่มีการใช้โควตานำเข้าข้าวหลักจำนวน 100,000 ตันเต็ม โดยข้าวจำนวน 60,000 ตันมาจากสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ การนำเข้าข้าวนอกโควตาที่ต้องถูกเก็บภาษีก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยมีการนำเข้ามากถึง 10,600 ตันในเดือนพฤษภาคม 2568 เพียงเดือนเดียว ซึ่งส่วนใหญ่มาจากสหรัฐอเมริกา

ถึงกระนั้น ญี่ปุ่นยังคงลังเลที่จะเปิดเสรีการค้าข้าวในวงกว้างมากขึ้น ทำให้รัฐบาลสหรัฐฯ ได้วิพากษ์วิจารณ์ระบบการนำเข้าของญี่ปุ่นว่าไม่โปร่งใสและมีข้อจำกัด โดยระบุว่าญี่ปุ่นไม่รวมข้าวเข้าในข้อตกลงการค้าทวิภาคีกับสหรัฐฯ ในปี 2562 แม้ว่าจะก่อนหน้านี้ญี่ปุ่นจะตกลงโควตาเฉพาะสำหรับสหรัฐฯ 70,000 ตันภายใต้ข้อตกลงหุ้นส่วนทางการค้าภาคพื้นแปซิฟิก (the Trans-Pacific Partnership; TPP) เดิมก็ตาม

แม้ว่าคณะกรรมการการเกษตรของกระทรวงการคลังได้เสนอแนะให้ปรับเปลี่ยนเพดานการนำเข้าข้าวหลักแบบปลอดภาษีเพื่อช่วยรักษาเสถียรภาพของอุปทาน แต่การเปลี่ยนแปลงนโยบายที่สำคัญใดๆ ยังคงไม่น่าเกิดขึ้น เนื่องจากความอ่อนไหวทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการปลูกข้าวในญี่ปุ่น

บทความของสำนักข่าว Reuters ยังระบุว่า หลังจากหลายทศวรรษที่ส่งเสริมให้ปลูกข้าวน้อยลงเพื่อรักษาราคาข้าวในประเทศให้สูง ญี่ปุ่นกำลังเปลี่ยนนโยบาย โดยเรียกร้องให้เกษตรกรเร่งการผลิตเพื่อรักษาความมั่นคงด้านอาหาร

การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นท่ามกลางปัญหาการขาดแคลนข้าวอย่างรุนแรงซึ่งทำให้ราคาขายปลีกเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า ทำให้เกิดการนำเข้าข้าวในปริมาณมากเป็นประวัติการณ์ และแรงกดดันทางการค้าจากสหรัฐฯ ที่รุนแรงขึ้น

แม้ว่าเกษตรกรจำนวนมาก เช่น คาซุฮาจิ โฮซากะ จะสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงนี้ด้วยความระมัดระวัง แต่พวกเขายังคงไม่มั่นใจเกี่ยวกับการนำไปปฏิบัติ และกลัวว่าราคาจะตกต่ำหากไม่มีมาตรการป้องกัน

รัฐบาลมีเป้าหมายที่จะสรุปแผนงานภายในกลางปีหน้า และดำเนินการเปลี่ยนแปลงภายในปีการเพาะปลูก 2570 และวางแผนที่จะเพิ่มการส่งออกข้าวเป็น 350,000 ตันภายในปี 2573 ซึ่งสูงกว่าระดับในปี 2566 ถึง 8 เท่า เพื่อเป็นบัฟเฟอร์ป้องกันการขาดแคลนข้าวในประเทศในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญตั้งคำถามถึงความเป็นไปได้ในการขายข้าวญี่ปุ่นราคาแพงในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้บริโภคหันไปซื้อข้าวพันธุ์ต่างประเทศที่ราคาถูกกว่า

เนื่องจากการเลือกตั้งใกล้เข้ามา รัฐบาลจึงพยายามหาจุดสมดุลระหว่างการระบายสต็อกข้าวฉุกเฉินเพื่อคลายความกดดันของผู้บริโภค ขณะเดียวกันก็พยายามสร้างความมั่นใจให้กับฐานการเกษตรที่มีความสำคัญทางการเมือง ซึ่งความสำเร็จของนโยบายจะขึ้นอยู่กับมาตรการสนับสนุน การนำเทคโนโลยีมาใช้ และการรักษาระดับราคาที่สูงผู้ผลิตและผู้บริโภคยอมรับได้

กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ประกาศการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2568 (1 เมษายน 2568 – 31 มีนาคม 2569) ในวันที่ 11 กรกฎาคม 2568 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 67,880 ตัน ประกอบด้วย

1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 กันยายน – 15 ตุลาคม 2568

2.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 กันยายน – 15 ตุลาคม 2568

3.ข้าวเหนียวเมล็ดยาว (Mochi polished rice long grain) จากประเทศไทย จำนวน 1,940 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 ตุลาคม 2568

4.ข้าวเหนียวเมล็ดยาว (Mochi polished rice long grain) จากประเทศไทย จำนวน 1,940 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 พฤศจิกายน 2568

5.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศไต้หวัน (Global tender) จำนวน 12,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 5 กันยายน – 20 ตุลาคม 2568

6.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศไต้หวัน (Global tender) จำนวน 12,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 5 กันยายน – 20 ตุลาคม 2568

7.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศไต้หวัน (Global Tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 กันยายน – 15 ตุลาคม 2568

8.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศไต้หวัน (Global Tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 กันยายน – 15 ตุลาคม 2568

รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_announce/attach/pdf/index-378.pdf

สำหรับการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2568 (1 เมษายน 2568 – 31 มีนาคม 2569) เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2568 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 71,200 ตันนั้น ผลการประมูลปรากฏว่า ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวรวม 71,200 ตัน ประกอบด้วย

1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 2 ล็อตๆละ 13,000 ตัน รวมเป็น 26,000 ตัน

2.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากออสเตรเลียจำนวน 2 ล็อตๆละ 12,000 ตัน รวมเป็น 24,000 ตัน

3.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศไทยจำนวนรวม 21,200 ตัน (แบ่งเป็น 3 ล็อต) จากที่มีการยื่นเสนอทั้งหมด 3 ล็อต จำนวนรวม 92,000 ตัน

โดยราคาประมูลเฉลี่ยที่ไม่รวมภาษี 106,645 เยนต่อตัน (ประมาณ 742 เหรียญสหรัฐต่อตัน) หรือราคารวมภาษีที่ 115,177 เยนต่อตัน (ประมาณ 801 เหรียญสหรัฐต่อตัน)

กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ได้ประกาศการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Simultaneous Buy and Sell (SBS) ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2568 (1 เมษายน 2568 – 31 มีนาคม 2569) ในวันที่ 16 กรกฎาคม 2568 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 30,000 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด (ข้าวกล้องหรือข้าวสาร (Brown or milled)) 27,000 ตัน และข้าวหัก/ปลายข้าว (Broken) จำนวน 3,000 ตัน กำหนดระยะเวลาส่งมอบภายในวันที่ 11 มกราคม 2569

รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_announce/attach/pdf/index-375.pdf

สำหรับการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Simultaneous Buy and Sell (SBS) ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2568 (1 เมษายน 2568 – 31 มีนาคม 2569) เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2568 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 30,000 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด (ข้าวกล้องหรือข้าวสาร (Brown or milled)) 27,000 ตัน และข้าวหัก/ปลายข้าว (Broken) จำนวน 3,000 ตัน ผลการประมูลปรากฏว่า ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวรวม 30,000 ตัน จากที่มีการยื่นเสนอจำนวน 81,853 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด 27,000 ตัน และข้าวหัก/ปลายข้าวจำนวน 3,000 ตัน ดังนี้ 1. สหรัฐฯรวม 25,541 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด 24,041 ตัน และข้าวหัก/ปลายข้าว 1,500 ตัน 2.อินเดีย ข้าวเต็มเมล็ด 509 ตัน 3.ออสเตรเลีย ข้าวหัก/ปลายข้าวจำนวน 1,500 ตัน 4.ไทยข้าวเต็มเมล็ด 708 ตัน 5.ปากีสถาน ข้าวเต็มเมล็ด 242 ตัน 6.เวียดนามข้าวเต็มเมล็ด 420 ตัน 7.ไต้หวันข้าวเต็มเมล็ด 520 ตัน 8.จีนข้าวเต็มเมล็ด 560 ตัน

สำนักข่าว The Japan Times รายงานเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2568 ว่า นายชินจิโร โคอิซูมิ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ (Agriculture minister Shinjiro Koizumi) กล่าวว่า รัฐบาลจะระบายข้าวที่เก็บไว้ในสต็อกรัฐบาลเพื่อใช้ในการผลิตอาหารแปรรูปและเครื่องดื่ม เช่น มิโซะ ข้าวเกรียบ สาเก และเหล้าโซจู โดยจะเริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2568 เป็นต้นไป โดยมีแผนที่ขายข้าวให้กับภาคธุรกิจต่างๆ ตามสัญญาตามดุลพินิจ (discretionary contracts) ซึ่งรายละเอียดรวมถึงปริมาณข้าวที่จะปล่อยจะตัดสินใจในภายหลัง

การดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากที่รัฐบาลระบายข้าวที่เก็บไว้ในสต็อกรัฐบาลให้กับผู้ค้าปลีกและบุคคลอื่นๆ เพื่อควบคุมราคาอาหารหลักที่พุ่งสูงขึ้น

จากการสำรวจล่าสุดแสดงให้เห็นว่าพื้นที่เพาะปลูกข้าวสำหรับเป็นอาหาร (staple food rice) ในปี 2025 ถือเป็นพื้นที่ที่ใหญ่ที่สุดในรอบ 5 ปี ณ สิ้นเดือนเมษายน 2568

เนื่องจากคาดว่าผลผลิตข้าวสำหรับผลิตภัณฑแปรรูปในปี 2025 จะลดลง ผู้คนรวมถึงผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมโรงกลั่นสาเกจึงเรียกร้องให้ระบายข้าวที่รัฐบาลเก็บไว้ภายในกลางเดือนกันยายน ซึ่งเป็นช่วงที่กระบวนการผลิตสาเกจะเริ่มต้นขึ้น

รัฐบาลจะตัดสินใจเกี่ยวกับปริมาณข้าวที่จะปล่อยออก หลังจากตรวจสอบขนาดพื้นที่ปลูกข้าวสำหรับผลิตภัณฑแปรรูปอย่างรอบคอบแล้ว โดยรัฐบาลมีแผนที่จะใช้ข้าวในสต็อกที่รัฐบาลได้ตัดสินใจจะระบายออกสู่ตลาดให้แก่ผู้ค้าปลีกตามสัญญาตามดุลพินิจแต่ยังไม่ได้ขายข้าวในส่วนนั้น (ที่ยังคงเหลืออยู่)

สำนักข่าว Jiji Press รายงานว่า กระทรวงเกษตรของญี่ปุ่นเปิดเผยเมื่อวันจันทร์ที่ 7 กรกฎาคม 2568 ว่า ราคาข้าวเฉลี่ยที่ขายในซูเปอร์มาร์เก็ตประมาณ 1,000 แห่งทั่วประเทศญี่ปุ่นในสัปดาห์ที่สิ้นสุดวันที่ 29 มิถุนายนอยู่ที่ 3,672 เยนต่อ 5 กิโลกรัม ลดลงต่อเนื่องเป็นสัปดาห์ที่ 6 โดยราคาเฉลี่ยลดลง 129 เยนจากสัปดาห์ก่อนหน้าและต่ำกว่า 3,700 เยนเป็นครั้งแรกในรอบ 21 สัปดาห์ โดยลดลงมากกว่า 100 เยนเป็นสัปดาห์ที่สามติดต่อกัน

โดยเชื่อว่าการเพิ่มขึ้นของยอดขายข้าวสต็อกของรัฐบาลที่จำหน่ายภายใต้สัญญาซื้อขายตามดุลพินิจเป็นสาเหตุที่ทำให้ราคาลดลง

อย่างไรก็ตาม ราคาเฉลี่ยล่าสุดยังคงสูงกว่าปีที่แล้ว 62.8% แต่ความแตกต่างจากปีที่แล้วถือว่าน้อยที่สุดตั้งแต่เดือนตุลาคมปีที่แล้วที่ 1,416 เยน และแม้ว่าการลดลงจะน้อยกว่าข้าวทั้งหมด แต่ราคาเฉลี่ยของข้าวที่มาจากแหล่งกำเนิดเดียว (single-origin brand rice) ขนาด 5 กิโลกรัม ก็ลดลง 51 เยนจากสัปดาห์ก่อนเหลือที่ 4,290 เยน

องค์กรสนับสนุนการสร้างความมั่นคงด้านอุปทานข้าว (The Rice Stable Supply Support Organization) เปิดเผยเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2568 ว่า ผู้ค้าข้าวในญี่ปุ่นจำนวนมากคาดการณ์เมื่อเดือนมิถุนายนว่า ราคาข้าวอาจปรับตัวลงในช่วง 3 เดือนข้างหน้า หลังรัฐบาลเริ่มระบายข้าวจากคลังสำรองในปริมาณมาก

องค์กรฯ ระบุว่า ดัชนีคาดการณ์ราคาข้าว (The price outlook index) ลดลง 24 จุด แต่ 35 จุดในเดือนมิถุนายน 2568 ซึ่งต่ำที่สุดนับตั้งแต่เดือนกันยายน 2564 ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

นอกจากนี้ ดัชนีดังกล่าวต่ำกว่าระดับ 50 เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่เดือนเมษายน 2565 ซึ่งสะท้อนว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เชื่อว่าราคาจะลดลงมากกว่าจะปรับขึ้น (โดยดัชนีมีตั้งแต่ระดับ 0 ถึง 100 ซึ่งค่าที่อ่านได้ 100 หมายความว่าผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังอย่างมากว่า ราคาจะสูงขึ้นเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า)

ขณะที่ดัชนีราคาข้าวปัจจุบัน (The index for the current rice prices) ก็ปรับลดลง 10 จุด มาอยู่ที่ 83 จุดเช่นเดียวกัน

นักวิเคราะห์บางรายระบุว่า แม้ผลสำรวจสะท้อนว่าราคาข้าวในร้านค้าปลีกมีแนวโน้มปรับตัวลง แต่อาจยังไม่แน่นอนว่าจะปรับลดต่อเนื่องหรือไม่ เนื่องจากอากาศที่ร้อนจัดในญี่ปุ่นอาจกระทบผลผลิตในปี

ทั้งนี้ ผลสำรวจซึ่งเก็บข้อมูลจากผู้ค้าและกลุ่มที่เกี่ยวข้อง 139 รายนับตั้งแต่วันที่ 19 มิถุนายน 2568 เป็นเวลา 1 สัปดาห์ระบุว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม 49% เชื่อว่า นโยบายภาครัฐคือสาเหตุสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคาดการณ์ราคา รองลงมาคือ สถานการณ์จัดซื้อข้าว (26%), ปริมาณสำรองในประเทศ (18%) และแนวโน้มผู้บริโภค (5%)

รัฐบาลญี่ปุ่นระบุว่า ราคาข้าว 5 กิโลกรัมในช่วงกลางเดือนมิถุนายน 2568 อยู่ที่ 3,920 เยน (ประมาณ 1,000 บาท) ต่ำกว่า 4,000 เยนเป็นครั้งแรกในรอบ 3 เดือนครึ่ง ขณะที่ราคาข้าวจากคลังสำรองอยู่ที่ราว 2,000 เยน หรือราว 500 บาท

ราคาข้าวในญี่ปุ่นได้เริ่มปรับตัวสูงขึ้นตั้งแต่ปีที่แล้ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคครัวเรือนท่ามกลางเงินเฟ้อที่สูงกว่าการเติบโตของค่าจ้าง โดยในเดือนพฤษภาคม 2568 ราคาข้าวพุ่งขึ้น 101.7% เมื่อเทียบรายปี ทำสถิติสูงสุดครั้งใหม่ต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 8 ติดต่อกัน

ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

จีน

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ได้เผยแพร่รายงานสถานการณ์ข้าวของจีน โดยมีสรุปสาระสำคัญดังนี้

ภาพรวมการผลิตข้าวในปีการตลาด 2568/69 (MY2025/26)

- การผลิตข้าวสารประมาณ 146 ล้านตัน ไม่เปลี่ยนแปลงจากปีการตลาด 2567/68 ขณะที่ผลผลิตข้าวเปลือกมีประมาณ 208.6 ล้านตัน โดยมีพื้นที่เก็บเกี่ยวประมาณ 181.25 ล้านไร่ และผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่ (ข้าวเปลือก) 7.19 ตัน/เฮกตาร์ หรือประมาณ 1.15 ตันต่อไร่ ซึ่งการที่ผลผลิตต่อพื้นที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเนื่องจากผลผลิตดีขึ้นแม้จะต้องเผชิญกับความท้าทายจากสภาพอากาศ

ผลกระทบจากสภาพอากาศ

- ข้าวต้นฤดู (15% ของผลผลิตรวมประจำปี) เผชิญกับภัยแล้งในมณฑลต่างๆ เช่น กวางสี อานฮุย และเจียงซู โดยกว่า 97.5% ของกวางสีเผชิญกับภัยแล้ง ซึ่ง 68.7% ประสบภัยแล้งรุนแรงในช่วงเดือนพฤษภาคม
- ฝนที่ตกในช่วงปลายฤดูทำให้แนวโน้มพืชผลดีขึ้น แต่ทำให้การเจริญเติบโตล่าช้าและอาจเกิดปัญหาคูณภาพ

การตอบสนองของรัฐบาล

- การดำเนินการอย่างรวดเร็ว เช่น มีการซ่อมแซมระบบชลประทาน ฝนเทียม การสูบน้ำ การใช้คลุมดิน
- การสนับสนุนการชลประทานแบบประหยัดน้ำและความสามารถในการต้านทานภัยแล้งในพื้นที่

การบริโภค (ปีการตลาด 2025/26)

- คาดการณ์ประมาณ 148 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3 ล้านตันจากปีงบประมาณ 2024/25
- ปัจจัยหนุน การใช้ข้าวเก่าที่เพิ่มขึ้นสำหรับอาหารสัตว์และการใช้ในอุตสาหกรรม ขณะที่ราคาข้าวโพดที่สูงขึ้นกระตุ้นให้มีการทดแทนด้วยข้าว

สต็อกและการประมูล

- อาจมีการระบายสต็อกข้าวเก่าจำนวนมาก (16 ล้านตัน) โดยข้าวจำนวน 13 ล้านตัน มาจากเฮยหลงเจียง และอีก 3 ล้านตันจากพื้นที่ตอนใน
- การประมูล MSP ระดับชาติ (ราคาสนับสนุนขั้นต่ำ (Minimum Support Price)) เริ่มขึ้นใหม่เร็วกว่าปี 2567 ถึง 4 เดือน โดยในช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน มีการเสนอขาย 6.8 ล้านตัน แต่ขายได้เพียง 1.1 ล้านตัน (อัตราความสำเร็จที่ 16.8%)

การนำเข้าและราคา

- คาดการณ์การนำเข้าในปีการตลาด 2025/26 จะอยู่ที่ประมาณ 2.6 ล้านตัน (เพิ่มขึ้น 150,000 ตัน จากปีการตลาด 2024/25) ซึ่งมีปัจจัยหนุนจากการที่ราคาข้าวต่างประเทศลดต่ำลง ขณะที่ราคาในประเทศคงที่
- การเปรียบเทียบราคาข้าวของประเทศต่างๆ (มิถุนายน 2568) ดังนี้ ข้าวขาว 5% ของไทยอยู่ที่ 489 ดอลลาร์/ตัน ข้าวขาว 5% ของเวียดนามอยู่ที่ 447 ดอลลาร์/ตัน ซึ่งราคาจากทั้งสองแหล่งยังถูกกว่าข้าวเมล็ดยาวสายพันธุ์อินดิกาที่ปลูกในประเทศจีน

ที่มา Oryza.com

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวของอินเดียยังคงทรงตัวจากสัปดาห์ก่อน โดยข้าวหนึ่ง 5% มีราคาขายที่ 382-387 เหรียญสหรัฐต่อดัน เท่ากับระดับ 382-387 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า ขณะที่ราคาข้าวขาว 5% อยู่ในช่วง 375-381 เหรียญสหรัฐต่อดัน เท่ากับระดับ 375-381 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า

ผู้ค้ารายหนึ่งในกรุงนิวเดลีซึ่งทำงานกับบริษัทการค้าระดับโลกเปิดเผยว่า ความต้องการข้าวยังคงอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากผู้ซื้อเลือกซื้อเฉพาะเท่าที่จำเป็นในระยะสั้น เนื่องจากตระหนักดีว่าปริมาณอุปทานในประเทศผู้ส่งออกยังมีเพียงพอ

ข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2568 ระบุว่า ปริมาณสำรองข้าวของภาครัฐอินเดีย ซึ่งรวมถึงข้าวเปลือกที่ยังไม่ได้สี มีจำนวนรวมสูงถึง 59.5 ล้านตัน ซึ่งถือว่าสูงเป็นประวัติการณ์ และมากกว่าเป้าหมายของรัฐบาลที่ 13.5 ล้านตัน ที่กำหนดไว้สำหรับวันที่ 1 กรกฎาคม อยู่หลายเท่าตัว

ข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (the Ministry of Commerce & Industry) ระบุว่า ในเดือนพฤษภาคม 2568 อินเดียส่งออกข้าวจำนวน 1,665,394 ตัน (ประกอบด้วยข้าวบาสมาดิ 578,999 ตัน และข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิ 1,086,395 ตัน) เพิ่มขึ้นประมาณ 9.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว ที่ส่งออกจำนวน 1,522,411 ตัน (ประกอบด้วยข้าวบาสมาดิ 465,525 ตัน และข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิ 1,056,886 ตัน)

นายเทเวศ จตุรเวดี ปลัดกระทรวงเกษตรของอินเดียเปิดเผยว่า ฝนมรสุมที่ตกเร็วกว่าปกติและครอบคลุมเป็นวงกว้างในอินเดีย ได้เร่งการเพาะปลูกข้าว พืชให้น้ำมัน และพืชตระกูลถั่วให้เร็วขึ้น ส่งผลให้อินเดียมีโอกาสเก็บเกี่ยวธัญพืชได้มากเป็นประวัติการณ์ในปี

นายเทเวศ จตุรเวดี ระบุว่า ฝนที่ตกก่อนกำหนดการที่คาดไว้ในหลายภูมิภาคทำให้เกษตรกรสามารถเพาะปลูกได้เร็วกว่าปกติ พร้อมกล่าวถึงผลิตผลในฤดูมรสุมและฤดูหนาวว่า หากฟ้าฝนยังคงเป็นใจตลอดช่วงเวลาสำคัญไปจนถึงเดือนกันยายน 2568 ก็อาจเป็นผลดีกับทั้งพืชผลที่เพาะปลูกในปัจจุบัน และการเก็บเกี่ยวในฤดูหนาวที่จะมาถึง

ทั้งนี้ นายเทเวศ จตุรเวดี ยังไม่กังวลเกี่ยวกับการขาดแคลนปุ๋ยในปี โดยเขาระบุว่า ยูเรีย, ไดแอมโมเนียมฟอสเฟต และโพแทชมีเพียงพออยู่แล้ว แม้ว่าอินเดียจะต้องพึ่งพาการนำเข้าบางส่วนเพื่อตอบสนองความต้องการก็ตาม นอกจากนี้ อินเดียยังมีการติดตามสถานการณ์เมล็ดพันธุ์อย่างใกล้ชิดเพื่อให้มั่นใจว่า เกษตรกรจะได้รับวัตถุดิบคุณภาพสูงที่ผ่านการรับรองแล้ว

กรมอุตุนิยมวิทยาอินเดียคาดการณ์ว่า อินเดียจะมีปริมาณฝนมากกว่าปกติในเดือนกรกฎาคม 2568 ซึ่งเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดในฤดูมรสุม ขณะที่ปริมาณน้ำฝนในเดือนมิถุนายน 2568 สูงกว่าปกติ 9%

อินเดียซึ่งเป็นผู้ผลิตข้าว ข้าวสาลี และอ้อย รายใหญ่อันดับสองของโลก พึ่งพาฝนมรสุมประจำปีอย่างมากในด้านการชลประทานพื้นที่เพาะปลูกมากกว่าครึ่งหนึ่งของประเทศ และฝนที่ตกหนักเหล่านี้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการเก็บเกี่ยวผลผลิต รายได้ของชนบท และเงินเฟ้อ โดยปริมาณน้ำฝนที่ตกมากกว่าค่าเฉลี่ยไม่เพียงแต่ช่วยสนับสนุนความมั่นคงด้านอาหารของประชากร 1.4 พันล้านคนของประเทศเท่านั้น แต่ยังมีความสำคัญต่อการยกระดับการเติบโตทางเศรษฐกิจและการรักษาเสถียรภาพของตลาดการเกษตรทั่วโลกอีกด้วย

จากข่าวเผยแพร่ของกระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกร (Ministry of Agriculture & Farmers Welfare) ระบุว่า ณ วันที่ 27 มิถุนายน 2568 พื้นที่ปลูกข้าวเพิ่มขึ้น 47% เมื่อเทียบกับปีที่แล้วเป็น 21.8875 ล้านไร่ เนื่องจากเกษตรกรอินเดียเพิ่มพื้นที่ปลูกพืชในฤดูมรสุมที่กำลังดำเนินอยู่ในขณะนี้

ฤดูมรสุม (The monsoon) อยู่ในช่วงตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงกันยายนของทุกปี และตามปกติแล้วการเพาะปลูกจะเริ่มในช่วงปลายเดือนพฤษภาคมและเริ่มเก็บเกี่ยวในช่วงปลายเดือนกันยายน

กรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (The India Meteorological Department; IMD) รายงานว่าปริมาณฝนในฤดูมรสุมสูงกว่าปกติ 2% ส่งผลให้การเพาะปลูกเป็นไปตามกำหนดเวลา

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า กรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (IMD) ประกาศเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมาว่า มรสุมประจำปีของอินเดียพัดผ่านทั่วประเทศเร็วกว่ากำหนดถึง 9 วัน ส่งผลให้มีความหวังว่าฤดูเพาะปลูกฤดูร้อนจะเริ่มขึ้นได้อย่างแข็งแกร่ง

กรมอุตุนิยมวิทยาอินเดียระบุในแถลงการณ์ว่า มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ได้พัดเข้าสู่พื้นที่ทางตะวันตกเฉียงเหนือที่เหลือของประเทศ ส่งผลให้ครอบคลุมทั้งประเทศเร็วกว่ากำหนดถึง 9 วัน

คาดว่า การเริ่มมีฝนตกเร็วขึ้นจะทำให้การเพาะปลูกในพื้นที่เกษตรกรรมหลักๆ เร่งตัวขึ้น เมื่อเดือนที่แล้ว กรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย คาดการณ์ว่าในปี 2568 จะมีปริมาณน้ำฝนมรสุมสูงกว่าค่าเฉลี่ยเป็นปีที่สองติดต่อกัน ซึ่งเป็นสัญญาณบวกสำหรับการผลิตทางการเกษตร การควบคุมเงินเฟ้อด้านอาหาร และเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในชนบท

ในปีปกติ ฝนมรสุมจะตกในรัฐเกรละทางตอนใต้เป็นครั้งแรกประมาณวันที่ 1 มิถุนายน และตกไปทั่วส่วนอื่นของประเทศในวันที่ 8 กรกฎาคม อย่างไรก็ตาม ในปีนี้ ปริมาณน้ำฝนสูงกว่าค่าเฉลี่ยระยะยาวในเดือนมิถุนายนถึง 8% ทำให้พืชผลฤดูฝน เช่น ข้าว ฝ้าย ถั่วเหลือง อ้อย และข้าวโพด เริ่มมีผลผลิตเร็วขึ้น

มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งโดยปกติกินเวลาตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงกันยายน ส่งผลให้มีปริมาณน้ำฝนประจำปีของอินเดียเกือบ 70% และมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจมูลค่า 4 ล้านล้านดอลลาร์ของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการเกษตรขนาดใหญ่ พื้นที่เกษตรกรรมของอินเดียเกือบครึ่งหนึ่งไม่มีระบบชลประทาน และต้องพึ่งพาฝนที่ตกตามฤดูมรสุมในปริมาณที่เหมาะสมอย่างมากในการเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของพืชผล

สำนักข่าว The Financial Express รายงานว่า สต็อกข้าวของรัฐบาลกลางอยู่ที่ 37.48 ล้านตัน ซึ่งสูงที่สุดในรอบ 20 ปี มากกว่าสามเท่าของปริมาณข้าวสำรอง การจัดซื้อที่เพิ่มขึ้นภายใต้โครงการแจกข้าวฟรีและการใช้ข้าวในโครงการ OMSS (open market sale scheme) ที่ต่ำจึงทำให้เกิดข้าวเกินดุล ทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับต้นทุนเงินอุดหนุนที่เพิ่มขึ้นและความท้าทายในการเก็บรักษาข้าวก่อนฤดูข้าวเปลือกหน้า

ทั้งนี้ สต็อกข้าวของรัฐบาลพุ่งสูงถึง 37.48 ล้านตัน ซึ่งถือเป็นระดับสูงสุดในรอบสองทศวรรษที่ผ่านมา และมากกว่าปริมาณข้าวสำรองถึงสามเท่า ณ วันที่ 1 กรกฎาคม ซึ่งการสะสมสต็อกนี้เกิดจากการจัดซื้อที่เพิ่มขึ้นสำหรับการนำไปใช้ในโครงการแจกข้าวฟรี (the free ration scheme) โดยสต็อกข้าวปัจจุบันยังไม่รวมข้าว 19.89 ล้านตันที่ยังไม่ได้รับจากโรงสี โดยข้าวสำรองที่รัฐบาลกำหนดไว้สำหรับวันที่ 1 กรกฎาคมของทุกปีคือ 13.54 ล้านตัน

ในฤดูกาลปัจจุบัน (2024-25) การจัดหาข้าวโดยองค์การอาหารแห่งชาติ (Food Corporation of India (FCI)) และหน่วยงานของรัฐได้ทะลุ 53.11 ล้านตัน ซึ่งสูงกว่าจำนวน 52.54 ล้านตันที่ซื้อในฤดูกาลก่อนหน้าเล็กน้อย โดยในแต่ละปีรัฐบาลต้องจัดสรรธัญพืชประมาณ 41 ล้านตัน สำหรับโครงการ Pradhan Mantri Garib Kalyana Anna Yojana และโครงการสวัสดิการอื่นๆของรัฐบาล

เจ้าหน้าที่คนหนึ่งกล่าวว่าเนื่องจากการจัดซื้อธัญพืชในราคาสนับสนุนขั้นต่ำโดยเฉลี่ย (the average minimum support price; MSP) เกิน 55 ล้านตัน ในช่วง 4 ฤดูกาลที่ผ่านมา จึงทำให้มีการเพิ่มสต็อกข้าวส่วนเกินประมาณ 10-12 ล้านตันต่อปี เข้าในสต็อกกลาง จึงทำให้รัฐบาลมีสต็อกข้าวสูงขึ้นต่อเนื่อง

แหล่งข่าวกล่าวว่าหากรัฐบาลไม่เร่งลดสต็อกข้าว จะทำให้ต้นทุนการเก็บรักษาธัญพืชเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และอาจส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการอุดหนุนอาหารพุ่งสูงขึ้น นอกจากนี้ หน่วยงานต่างๆ อาจประสบปัญหาขาดแคลนพื้นที่สำหรับการจัดเก็บก่อนเริ่มฤดูข้าวเปลือกในฤดูกาลหน้าตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมเป็นต้นไป ซึ่งฤดูจัดหาข้าวเปลือกสำหรับฤดูกาล 2025-26 (ตุลาคม 2568-กันยายน 2569) จะเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2568 นี้

ทั้งนี้ หลังจากที่ยังคงการอาหารแห่งชาติ (FCI) และหน่วยงานของรัฐบาลได้จัดซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรในราคาสนับสนุนขั้นต่ำ (MSP) แล้ว ข้าวเปลือกจะถูกส่งมอบให้โรงสีเพื่อแปรรูปเป็นข้าวสาร

สำหรับรัฐบาล ค่าใช้จ่ายทางเศรษฐกิจของข้าว (the economic cost of rice) ซึ่งรวมถึงราคาสนับสนุนขั้นต่ำ (MSP) การจัดเก็บ การขนส่ง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในช่วงต้นปีงบประมาณปัจจุบัน คาดว่าอยู่ที่ประมาณ 4,173 รูปีต่อควินทัล (100 กิโลกรัม) ซึ่งอาจเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีข้าวส่วนเกินในสต็อก

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดปริมาณสต็อกข้าวลง กระทรวงอาหารได้จัดสรรข้าวสารจำนวน 2.8 ล้านตันจากสต็อกกลางเพื่อส่งไปยังโรงกลั่นเพื่อผลิตเอทานอลในอัตราอุดหนุน 2,250 รูปี/ควินทัลในปีงบประมาณ 2569 ขณะที่ในปีงบประมาณ 2568 FCI ได้จัดสรรข้าวสารจำนวน 4.63 ล้านตันให้กับโครงการสวัสดิการสังคมของรัฐ (the

state's social welfare scheme) (1.12 ล้านตัน) โครงการขายในตลาดเปิด (open market sale scheme) (1.96 ล้านตัน) และการผลิตเอทานอล (2.3 ล้านตัน)

ในปี 2566-2567 มีข้าวสารเพียง 0.19 ล้านตันเท่านั้นที่ถูกขนถ่ายผ่าน OMSS ไปยังผู้ซื้อจำนวนมากในราคา 2,900 รูปี/ควินทัล จากปริมาณการขนถ่ายเมล็ดพืชทั้งหมดเพียง 0.64 ล้านตัน โดยสต็อกข้าวสารเพิ่มขึ้นเนื่องจากการตอบสนองที่ไม่ดีต่อโครงการขายในตลาดเปิด (OMSS) ของข้าวสารไปยังผู้ซื้อจำนวนมากในอัตราอุดหนุนในช่วงสองสามปีที่ผ่านมา

อย่างไรก็ตาม องค์การอาหารแห่งชาติ (FCI) มีข้าวสาลี 35.57 ล้านตัน ซึ่งมากกว่าจำนวนที่รัฐบาลกำหนดไว้ที่ 27.58 ล้านตัน

รัฐบาลได้ประมาณการเงินอุดหนุนอาหารไว้ที่ 2.03 ล้านล้านรูปีในปีงบประมาณ 2568 และภายใต้โครงการ PMGKAY ปัจจุบัน ประชาชนอินเดียจำนวน 809 ล้านคนได้รับสิทธิที่กำหนดจำนวน 5 กิโลกรัมต่อเดือนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งโครงการปันส่วนฟรีจะขยายออกไปจนถึงสิ้นปี 2571 และจะทำให้กระทรวงการคลังต้องเสียค่าใช้จ่ายอีกประมาณ 11.8 ล้านล้านรูปี

ขณะที่สำนักข่าว The Hindu Business Line รายงานว่า การจัดหาข้าวของอินเดียสำหรับสต็อกข้าวสำรองในช่วง 9 เดือนของปีงบประมาณ 2567/68 (ตุลาคม 2567-มิถุนายน 2568) มีจำนวนอยู่ที่ประมาณ 53.113 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 1% เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว ซึ่งรวมถึงข้าวจากฤดู Rabi อีกจำนวนมากกว่า 6.8 ล้านตัน

การจัดหาดังกล่าวเกินความต้องการประจำปีประมาณ 41 ล้านตัน ภายใต้ระบบแจกจ่ายสาธารณะ (the public distribution system; PDS) และโครงการอื่นๆ และเกินระดับสต็อกที่กำหนดไว้ที่ 13.5 ล้านตัน สำหรับวันที่ 1 กรกฎาคม

จากการที่สต็อกข้าวคงเหลือกว่า 32.1 ล้านตันและยังมีข้าวเปลือกอีกจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้สีแปรสภาพ รัฐบาลจึงตกอยู่ภายใต้แรงกดดันที่จะต้องระบายสต็อกส่วนเกิน โดยส่วนหนึ่งเป็นการผลิตเอทานอล โดยมีการจัดหาข้าวให้กับโรงกลั่นในราคา 22.50 รูปี/กก. (ประมาณ 262.7 ดอลลาร์ต่อตัน)

ขณะนี้ การจัดหาข้าวสำหรับฤดู Kharif ประจำปี 2024/25 เสร็จสมบูรณ์แล้ว โดยรัฐอัสสัมจะเสร็จสิ้นในวันที่ 30 มิถุนายนนี้ โดยการจัดหาข้าวสำหรับฤดู Kharif มีเป้าหมาย 7.17 ล้านตัน และเริ่มต้นในเดือนเมษายน แม้จะมีการจัดหาข้าวเพิ่มขึ้น แต่การรวบรวมข้าวจากรัฐใหญ่บางรัฐที่ลดลงและการสะสมสต็อกข้าวบ่งชี้ถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการใช้กลยุทธ์การจัดสต็อกของรัฐบาล

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองเจนไน รายงานว่า เพื่อควบคุมภาวะเงินเฟ้อด้านอาหารและปรับปรุงประสิทธิภาพของการผลิตเอทานอล รัฐบาลอินเดียเตรียมปรับปรุงราคาขั้นต่ำ (reserve price) สำหรับข้าวสาลี ข้าว และข้าวหัก ภายใต้โครงการ Open Market Sale Scheme (OMSS) โดยราคาดังกล่าวจะมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2568 เป็นต้นไป เป้าหมายคือสร้างความโปร่งใสด้านราคา และบริหารจัดการการกระจายสต็อกอาหารอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตามประกาศจากกระทรวงการคลังระบุว่า ข้าวสาลีที่จำหน่ายผ่านโครงการ OMSS จะมีราคา 2,550 รูปีอินเดียต่อควินทัล (1 ควินทัล เท่ากับ 100 กิโลกรัม) ครอบคลุมทุกปีการผลิต รวมถึงฤดูเพาะปลูก Rabi Season ของปี 2568/69 ซึ่งก่อนหน้านี้ ราคาขายเฉลี่ยของข้าวสาลีคุณภาพ (Fair Average Quality: FAQ) จะอยู่ที่ 2,325 รูปีอินเดียต่อควินทัล ขณะที่ข้าวสาลีเกรดรอง (Under Relaxed Specifications: URS) อยู่ที่ 2,300 รูปีอินเดียต่อควินทัล ทั้งนี้ การปรับปรุงราคาใหม่ดังกล่าวจะมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2568 เป็นต้นไป

ขณะที่ข้าวหักสำหรับผลิตเอทานอลก็จะมีราคาสูงขึ้นเช่นกัน โดยข้าวหักที่จำหน่ายสำหรับกลั่นเอทานอลจะมีราคาอยู่ที่ 2,320 รูปีอินเดียต่อควินทัล จากเดิมที่มีราคา 2,250 รูปีอินเดียต่อควินทัล โดยการเปลี่ยนแปลงราคานี้จะช่วยสนับสนุนโครงการผลิตเอทานอล ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดปริมาณสำหรับกลุ่มนี้ไว้ที่ประมาณ 5.2 ล้านตัน

นอกจากนี้ กลุ่มสหกรณ์และผู้ค้าเอกชนผู้จำหน่ายข้าวหัก 25% ผ่านระบบการประมูลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Auction) จะได้รับการจ่ายเพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีราคา 2,800 รูปีอินเดียต่อควินทัล ปรับเป็นราคา 2,890 รูปีอินเดียต่อควินทัล ขณะที่ข้าวหัก 10% และข้าวหัก ภายใต้โครงการปฏิรูปโรงสีข้าว (Rice Mill Transformation Scheme) จะขายในอัตรา 3,090 รูปีอินเดียต่อควินทัล และ 2,320 รูปีอินเดียต่อควินทัล ตามลำดับ

ด้านข้าวที่จำหน่ายแก่รัฐบาลของรัฐ และครัวเรือนชุมชนจะมีราคาอยู่ที่ 2,320 รูปีอินเดียต่อควินทัล จากเดิมที่มีราคาอยู่ที่ 2,250 รูปีอินเดีย โดยจำกัดจำนวนที่ปริมาณ 3.2 ล้านตัน สำหรับกลุ่มนี้

นอกจากนี้ ข้าว Bharat Rice ที่จัดหาให้ National Agricultural Cooperative Marketing Federation of India Ltd. (NAFED), National Cooperative Consumer's Federation of India Ltd. (NCCF) และ Kendriya Bhandar จะปรับราคาขึ้นเป็น 2,480 รูปีอินเดียต่อควินทัล และยุติการให้เงินอุดหนุนจากกองทุนเสถียรภาพทางด้านราคา (Price Stabilisation Fund) จำนวน 200 รูปีอินเดียต่อควินทัล เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2568 ขณะที่ผู้ซื้อเอกชนและผู้ค้ารายย่อยจะจ่ายในราคา 2,890 รูปีอินเดียต่อควินทัล จากเดิมที่ได้ในราคา 2,800 รูปีอินเดียต่อควินทัล

นอกจากนี้ คณะกรรมการ (The Committee of Secretaries: CoS) ยังได้ประกาศราคาภายใต้โครงการ OMSS สำหรับธัญพืชอื่นๆ นอกเหนือจากข้าว และข้าวสาลี ประกอบด้วย ลูกเดือย (Bajra) ราคา 2,775 รูปีอินเดีย ข้าวฟ่างสามง่าม (Ragi) ราคา 4,886 รูปีอินเดีย ข้าวฟ่าง (Jowar) ราคา 3,749 รูปีอินเดีย และข้าวโพด ราคา 2,400 รูปีอินเดีย โดยจะมีผลบังคับใช้ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2569

ทั้งนี้ The Food Corporation of India ได้ประเมินปริมาณข้าวและธัญพืชในคลัง ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2568 โดยสรุปปริมาณได้ดังนี้ 1.ข้าวสาร 37.99 ล้านตัน 2.ข้าวเปลือก(ยังไม่สี) 32.25 ล้านตัน (เทียบเท่าข้าวสีแล้ว 21.6 ล้านตัน) 3.ข้าวสาลี 36.92 ล้านตัน (สูงสุดในรอบ 3 ปี) และ 4.ธัญพืชอื่นๆ 0.46 ล้านตัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีปริมาณที่มากพอในการสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้โครงการ OMSS โดยไม่กระทบต่อระบบการแจกจ่าย สาธารณูปโภค (Public Distribution System – PDS)

นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ยังมีแผนสำรองฉุกเฉินโดยการจัดเก็บสินค้าคงคลัง ประกอบด้วย ข้าวสาลี ปริมาณ 2 ล้านตัน และข้าวสาลี ปริมาณ 3 ล้านตัน เพื่อรองรับกรณีเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินด้วย
ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองเจนไน

บังกลาเทศ

สำนักข่าว Daily Star รายงานว่า ราคาข้าวในบังกลาเทศเพิ่มขึ้น 3-5 ตากาต่อกิโลกรัม (ประมาณ 24-40 เหยียสหรัฐต่อตัน) ในทุกหมวดหมู่ในช่วงเดือนที่ผ่านมา แม้จะมีการเก็บเกี่ยวข้าวฤดูโบโร (Boro crop) เมื่อเร็วๆ นี้ และมีการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น ซึ่งโดยปกติแล้วจะทำให้ราคาคงที่หรือลดลง โดยข้าวหยาบ (Coarse rice) ซึ่งบริโภคโดยกลุ่มรายได้น้อยเป็นหลัก เพิ่มขึ้นสูงสุดที่ 9.52% เมื่อเทียบเป็นรายเดือน และ 10% เมื่อเทียบเป็นรายปี

พ่อค้าและเจ้าหน้าที่ต่างรู้สึกสับสนกับการขึ้นราคา โดยอ้างว่าไม่มีความขาดแคลนที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม บางคนชี้ว่าเป็นเพราะธุรกิจขนาดใหญ่และโรงสีกักตุนข้าว ในขณะที่บางคนมองว่าเป็นผลจากอัตราจัดซื้อข้าวเปลือกที่สูงขึ้นของรัฐบาล ซึ่งอาจทำให้ต้นทุนพื้นฐานสูงขึ้น

ทั้งนี้ ราคาขายส่งข้าวสารคุณภาพดี ข้าวคุณภาพกลาง และข้าวหายากเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และพ่อค้าระบุว่ามีการกักตุนข้าวหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวฤดูโบโรได้ผลผลิตดี จึงทำให้ปริมาณข้าวในตลาดลดลง

แม้ว่ารัฐบาลจะนำเข้าข้าว 1.275 ล้านตันในปีงบประมาณ 2024-25 และผู้นำเข้าเอกชนได้นำเข้าอีกประมาณ 540,000 ตัน แต่ราคาก็ยังคงพุ่งสูงขึ้น

ข้อกล่าวหาเรื่องการจัดการราคาและการรวมกลุ่มกันระหว่างโรงสีและผู้ค้ารายใหญ่ยังคงมีอยู่ ส่งผลให้รัฐบาลต้องเริ่มดำเนินการปราบปรามการกักตุนข้าว ภาวะเงินเฟ้อและผลผลิตข้าวฤดูอามัน (Aman crop) ที่ลดลง ทำให้ปัญหาทวีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและรายได้คงที่ได้รับผลกระทบ

ที่มา Oryza.com

อิหร่าน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร รายงานว่า ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2568 ได้มีมติอนุมัติยกเลิกมาตรการการห้ามนำเข้าข้าวในฤดูกาลเก็บเกี่ยว และรัฐบาลเห็นชอบให้มีการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศได้อย่างเสรี ซึ่งจะมีผลบังคับใช้จนถึงสิ้นปีงบประมาณอิหร่าน (ประมาณปลายเดือนมีนาคม 2569) และเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดอย่างทันทั่วถึง

อนึ่ง การห้ามนำเข้าข้าวตามฤดูกาลเป็นนโยบายที่บังคับใช้ทุกปีในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวข้าวของอิหร่าน เพื่อสนับสนุนเกษตรกรผู้ผลิตในประเทศ โดยเฉพาะเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศ ปกติการห้ามนำเข้าข้าวจากต่างประเทศจะเริ่มขึ้นประมาณช่วงต้นเดือนสิงหาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายนของทุกปี นั่นคือช่วงที่ผลผลิตข้าวในอิหร่านส่วนใหญ่ออกสู่ตลาดและถูกส่งขายทั่วประเทศ โดยในช่วงที่มีการห้ามนำเข้าข้าวระยะสี่เดือนนี้ จะไม่มีการอนุญาตให้ขนถ่ายสินค้าข้าวจากต่างประเทศออกจากกรมศุลกากรอิหร่าน ซึ่งผู้นำเข้าข้าวชาวอิหร่านต้องถือปฏิบัติตามมาโดยตลอด มาตรการดังกล่าวมีจุดประสงค์เพื่อให้ตลาดอิ่มตัวด้วยข้าวที่ผลิตได้ในประเทศ และเกษตรกรสามารถขายผลผลิตของตนได้ในราคาที่เหมาะสม ซึ่งผู้กำหนดนโยบายมองว่าการห้ามนำเข้าข้าวนี้เป็นหนทางที่จะป้องกันไม่ให้ราคาข้าวอิหร่านลดลง และเป็นการรักษาแรงจูงใจในการปลูกข้าวของเกษตรกรชาวอิหร่าน

แม้ว่าก่อนหน้านี้การห้ามนำเข้าข้าวในช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวจะถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติกันมาของฝ่ายบริหารระหว่างกระทรวงเกษตรอิหร่านและกระทรวงอุตสาหกรรมและเหมืองแร่อิหร่าน ซึ่งปัจจุบันมาตรการดังกล่าวได้ถูกบันทึกไว้อย่างเป็นทางการในหมายเหตุประกอบบทที่ 10 วรรคที่ (8) ของหนังสือระเบียบการส่งออกและการนำเข้าสินค้าอิหร่าน

Mr. Majid Reza Khaki เลขาธิการสมาคมผู้นำเข้าข้าวอิหร่านเปิดเผยว่า การตัดสินใจให้มีการนำเข้าข้าวในฤดูกาลเก็บเกี่ยวดังกล่าวเกิดขึ้นตรงกับในช่วงเวลาที่ตลาดมีความต้องการบริโภคข้าวสูง คือ ช่วงเทศกาลเดือนมัสฮ์รอมและเดือนชาฟาร์ (เดือนแห่งการไว้อาลัยและการแสวงบุญทางศาสนาในนิกายชีอะห์) ในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ การพึ่งพาผลผลิตในประเทศเพียงอย่างเดียวอาจไม่พอเพียง รวมถึงนโยบายการไม่กักตุนสินค้าไว้ล่วงหน้าย่อมเกิดเหตุวิกฤต เป็นสาเหตุให้ในปัจจุบันเกิดการขาดแคลนข้าวและราคาข้าวเพิ่มสูงขึ้นเหมือนกับปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ ตามสถิติของกระทรวงเกษตรอิหร่านปริมาณการผลิตข้าวอิหร่านในปัจจุบัน มีปริมาณ 1.8 ล้านตัน ซึ่งการยกเลิกมาตรการห้ามนำเข้าข้าวดังกล่าวจะช่วยรักษาวงจรอุปทานและเป็นการป้องกันภาวะตลาดตึงตัวที่เกิดจากแรงกดดันด้านอุปสงค์ อีกนัยหนึ่งเรียกได้ว่า คือ การติดตามดูแลการนำเข้าข้าวอย่างใกล้ชิดและอยู่ในกรอบเฉพาะ แทนที่จะปิดกั้นการนำเข้าโดยสิ้นเชิง เพื่อรักษาเสถียรภาพของตลาดและการผลิตในประเทศให้สามารถดำเนินไปตามธรรมชาติโดยไม่มีแรงกดดัน

Mr. Khaki เลขาธิการสมาคมผู้นำเข้าข้าวอิหร่านเปิดเผยว่า อิหร่านมีความต้องการบริโภคข้าวปีละประมาณ 3.5 ล้านตัน คาดว่าจะมีการนำเข้าข้าวประมาณ 1.4 ล้านตัน ภายในสิ้นปีนี้ ทั้งนี้ยังไม่รวมปริมาณข้าวที่ใช้เพื่อการสำรองทางยุทธศาสตร์

Mr. Khaki เลขาธิการสมาคมผู้นำเข้าข้าวอิหร่าน กล่าวว่า จากสถิติของกระทรวงเกษตรอิหร่านแสดงให้เห็นว่า จนถึงปัจจุบัน มีการลงทะเบียนแจ้งความประสงค์จากผู้นำเข้าที่จะนำเข้าข้าวขาวแล้วประมาณ 250,000 ตัน และข้าวที่ยังไม่ผ่านการสีจำนวน 25,000 ตัน และ Mr. Khaki เลขาธิการสมาคมผู้นำเข้าข้าวอิหร่าน แสดงความคิดเห็นว่า การที่กระทรวงเกษตรอิหร่านตัดสินใจที่จะไม่นำเข้าข้าวบาสมาติอินเดียพันธุ์ 1121 ซึ่งคิดเป็นประมาณ 60% ของข้าวนำเข้าทั้งหมดนั้นจะส่งผลกระทบในเชิงลบ และความไม่สมดุลของตลาดและสร้างความเสียหายต่อผู้นำเข้าข้าว ซึ่งทาง Mr. Khaki เลขาธิการสมาคมผู้นำเข้าข้าวอิหร่าน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเรื่องนี้จะได้รับการพิจารณาใหม่อีกครั้ง อย่างไรก็ตามการไม่นำเข้าข้าวบาสมาติอินเดียพันธุ์ 1121 ตามการพิจารณาของกระทรวงเกษตรอิหร่านนั้น มีสาเหตุอันเนื่องมาจากการตรวจสอบพบว่า มีการปลอมแปลงและผสมพันธุ์ข้าวชนิดอื่นที่มีคุณภาพต่ำและลักษณะเมล็ดข้าวใกล้เคียงกับข้าวบาสมาติอินเดียพันธุ์ 1121 จริง

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเตหะราน

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-31 สิงหาคม 2568) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2567 – 1 กรกฎาคม 2568 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 1,309,648 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 19.25% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,098,206 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 147,861 ตัน ลดลงประมาณ 11.23% เมื่อเทียบกับจำนวน 166,571 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 1,161,787 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 24.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 931,635 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 447,198 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 37.61% เมื่อเทียบกับจำนวน 324,986 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 1 กรกฎาคม 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 39,500 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 1 กรกฎาคม 2568 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ประเทศฝรั่งเศส 212,989 ตัน เนเธอร์แลนด์ 188,829 ตัน สเปน 163,081 ตัน อิตาลี 153,809 ตัน เบลเยียม 102,974 ตัน โปแลนด์ 93,063 ตัน โปรตุเกส 88,360 ตัน เยอรมนี 86,349 ตัน สาธารณรัฐเชค 51,329 ตัน บัลแกเรีย 35,787 ตัน สวีเดน 32,823 ตัน ลิทัวเนีย 15,084 ตัน สโลวาเกีย 14,284 ตัน เดนมาร์ก 12,205 ตัน กรีซ 11,812 ตัน ไอร์แลนด์ 8,873 ตัน ฮังการี 6,413 ตัน โรมาเนีย 6,063 ตัน ออสเตรีย 6,039 ตัน ไชปรัส 5,490 ตัน ฟินแลนด์ 4,831 ตัน มอลตา 3,354 ตัน โครเอเชีย 3,023 ตัน ลัตเวีย 1,735 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 29 มิถุนายน 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica จากอินเดีย จำนวน 97,510 ตัน เพิ่มขึ้น 176.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากปากีสถานจำนวน 93,814 ตัน ลดลง 16.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอูรูกวัยจำนวน 81,382 ตัน เพิ่มขึ้น 16.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอาร์เจนตินา 63,170 ตัน เพิ่มขึ้น 97.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว และนำเข้าจากกายอานา 41,968 ตัน ลดลง 13.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Milled & semi-milled) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica มีการนำเข้าจากกัมพูชา 238,132 ตัน เพิ่มขึ้น 20.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากเมียนมา 193,428 ตัน เพิ่มขึ้น 14.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทย 159,480 ตัน เพิ่มขึ้น 16.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดีย 121,073 ตัน เพิ่มขึ้น 11.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากปากีสถาน 102,457 ตัน ลดลง 2.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาจำนวน 398,521 ตัน เพิ่มขึ้น 52.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 21,434 ตัน เพิ่มขึ้น 14.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 18,382 ตัน เพิ่มขึ้น 12.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกายอานาจำนวน 15,368 ตัน เพิ่มขึ้น 20.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากตุรกีจำนวน 13,180 ตัน เพิ่มขึ้น 235.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะที่ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 29 มิถุนายน 2568 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เบลเยียม 91,804 ตัน สเปน 90,668 ตัน เนเธอร์แลนด์ 64,984 ตัน โปรตุเกส 64,397 ตัน อิตาลี 40,685 ตัน ฝรั่งเศส 27,132 ตัน โปแลนด์ 4,977 ตัน บัลแกเรีย 4,429 ตัน เดนมาร์ก 3,101 ตัน เยอรมนี 2,805 ตัน โรมาเนีย (RO) 1,987 ตัน กรีซ (EL) 1,103 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 942 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 172,536 ตัน เนเธอร์แลนด์ 146,931 ตัน อิตาลี 97,571 ตัน โปแลนด์ 69,854 ตัน เบลเยียม 64,292 ตัน เยอรมนี 58,836 ตัน สเปน 55,308 ตัน สาธารณรัฐเชค 50,580 ตัน บัลแกเรีย 37,860 ตัน สวีเดน 33,040 ตัน โปรตุเกส 26,572 ตัน ลิทัวเนีย 18,411 ตัน สโลวีเนีย (SI) 15,823 ตัน กรีซ (EL) 12,535 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 11,267 ตัน เดนมาร์ก 10,795 ตัน ออสเตรีย 5,574 ตัน ไชปรัส 5,056 ตัน ฮังการี 4,828 ตัน ฟินแลนด์ 4,694 ตัน โครเอเชีย (HR) 4,162 ตัน โรมาเนีย (RO) 3,414 ตัน มอลต้า 2,294 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 371,527 ตัน เนเธอร์แลนด์ 45,970 ตัน สเปน 38,457 ตัน ฝรั่งเศส 21,991 ตัน โปแลนด์ 18,076 ตัน อิตาลี 13,084 ตัน ลิทัวเนีย 3,730 ตัน โปรตุเกส 2,393 ตัน สาธารณรัฐเชค 985 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวนั้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-29 มิถุนายน 2568 เช่น อิตาลี 102,653 ตัน กรีซ (EL) 36,954 ตัน สเปน 27,568 ตัน เบลเยียม 19,390 ตัน เนเธอร์แลนด์ 13,404 ตัน โปรตุเกส 13,291 ตัน บัลแกเรีย 8,222 ตัน ลิทัวเนีย 6,211 ตัน เยอรมนี 3,173 ตัน สาธารณรัฐเชค 2,401 ตัน โปแลนด์ 2,247 ตัน โรมาเนีย 1,590 ตัน ฝรั่งเศส 932 ตัน และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น สเปน 5,368 ตัน อิตาลี 3,842 ตัน โปรตุเกส 935 ตัน เนเธอร์แลนด์ 876 ตัน กรีซ (EL) 836 ตัน เป็นต้น

ที่มา Oryza.com

สหรัฐอเมริกา

สำนักข่าว Business Standard รายงานว่าจากรายงานล่าสุดของ Healthy Babies Bright Futures (HBBF) ซึ่งเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร ได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับระดับสารหนูอินทรีย์และโลหะหนักที่เป็นพิษอื่นๆ (inorganic arsenic and other toxic heavy) ที่พบในข้าวที่ขายในสหรัฐฯ

การศึกษาดังกล่าวได้ทดสอบผลิตภัณฑ์ข้าว 145 รายการที่ขายในซูเปอร์มาร์เก็ตของสหรัฐฯ และพบว่าทุกตัวอย่างมีสารหนูอินทรีย์ซึ่งเป็นรูปแบบที่เป็นอันตรายที่สุด

ที่น่าตกใจคือ ประมาณ 25% ของตัวอย่างเหล่านี้มีปริมาณสารหนูเกินเกณฑ์ความปลอดภัยขององค์การอาหารและยาของสหรัฐฯ (FDA) ของสหรัฐฯ ที่ 100 ส่วนต่อพันล้านส่วน (ppb) ซึ่งเป็นขีดจำกัดที่บังคับใช้ในปัจจุบันสำหรับข้าวซีเรียลสำหรับทารก (infant rice cereal) เท่านั้น ไม่รวมถึงข้าวที่บริโภคโดยประชากรทั่วไป

ข้าวที่ปลูกในสหรัฐฯ โดยเฉพาะจากรัฐทางตะวันออกเฉียงใต้ เช่น อาร์คันซอ หลุยเซียนา มิสซูรี และเท็กซัส พบว่ามีปริมาณสารหนูสูงที่สุด การปนเปื้อนนี้มีแนวโน้มว่าเกิดจากสารกำจัดศัตรูพืชที่มีส่วนประกอบของสารหนูซึ่งเคยใช้กับพืชฝ้ายในภูมิภาคเหล่านี้

ในทางตรงกันข้าม พบว่าข้าวพันธุ์นำเข้า เช่น ข้าวบาสมาดินเดียและข้าวมะลิไทย มีระดับสารหนูอินทรีย์ต่ำกว่าอย่างเห็นได้ชัด ทำให้เป็นตัวเลือกที่ปลอดภัยที่สุด

ข้าวที่ปลูกในแคลิฟอร์เนีย รวมถึงข้าวเหนียวที่ใช้ทำซูชิและข้าวหอมบางชนิด (sushi and jasmine types) ก็พบการปนเปื้อนในระดับที่ค่อนข้างต่ำเช่นกัน นอกจากสารหนูแล้ว ตัวอย่างทั้งหมดยังมีโลหะหนักอื่นๆ เช่น แคดเมียม ตะกั่ว และปรอท โดยปริมาณแคดเมียมอยู่ในระดับที่น่ากังวลเป็นพิเศษ

รายงานยังเน้นย้ำด้วยว่าผู้ที่บริโภคข้าวเป็นประจำ รวมถึงครอบครัวชาวฮิสแปนิกและอเมริกันเชื้อสายเอเชีย มีความเสี่ยงสูงที่จะได้รับสารพิษเรื้อรัง ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ากังวลอย่างยิ่งสำหรับเด็กและสตรีมีครรภ์ เนื่องจากสารหนูเชื่อมโยงกับโรคมะเร็ง โรคหัวใจ และพัฒนาการทางสมองที่บกพร่องในเด็ก

ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้เปลี่ยนไปใช้ข้าวพันธุ์ที่มีสารหนูต่ำ โดยเลือกข้าวชนิดอื่น เช่น คีนัวหรือข้าวบาร์เลย์ และใช้วิธีการปรุงอาหารโดยแช่และต้มข้าวในน้ำส่วนเกินแล้วสะเด็ดน้ำ วิธีนี้ช่วยลดระดับสารหนูได้มากถึง 60–70%

รายงานระบุว่า แม้ว่าข้าวจะมีบทบาทสำคัญในอาหารหลายชนิด แต่มาตรการป้องกันง่ายๆ เหล่านี้ก็สามารถช่วยลดความเสี่ยงต่อสุขภาพในระยะยาวได้อย่างมาก

ที่มา Oryza.com